

Administrowanie pamięcią
Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

Dziecko nie może być klonem rodzica
Rozmowa z psycholog Ewą Korczyńską

KRAKÓW.PL

Nr 14 (204), 13 września 2017

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Po pierwszym dzwonku

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Informacja

Porady

Pisma

KTO JEST UPRAWNIONY?

- młodziź do 26 roku życia
- rodziny wielodzietne
- seniorzy powyżej 65 roku życia
- osoby korzystające z pomocy społecznej
- weterani i kombatanci
- osoby dotknięte klęską żywiołową
- kobiety będące w ciąży

WAŻNY ADRES: krakow.pl/pomocprawna

Edukacja KRAKÓW.PL KRAKÓW.PL Edukacja

Po pierwszym dzwonku

Reformacja szkoły przez naukę intensywnie przygotowuje się do nowego roku szkolnego 2017/2018. To pierwszy rok wdrażania reformy edukacji – dyrektorzy szkół, nauczyciele i uczniowie stoją więc przed wieloma wyzwaniami.

Margareta Tabaszewska

1 września obowiązuje nowy rok szkolny i nowe obowiązki. W Krakowie, w tym roku, jest to pierwszy rok wdrażania reformy edukacji. W tym roku w szkołach po raz pierwszy wdrażana jest reforma edukacji. W tym roku w szkołach po raz pierwszy wdrażana jest reforma edukacji. W tym roku w szkołach po raz pierwszy wdrażana jest reforma edukacji.

6. Krakowskie szkoły przez wakacje intensywnie przygotowywały się do nowego roku szkolnego 2017/2018. To pierwszy rok wdrażania reformy edukacji – dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie stoją więc przed wieloma wyzwaniami.

Miasto KRAKÓW.PL

Zróbcie miejsce – nadlatuje 6. Brygada Powietrznodesantowa!

Tego dnia niebo będzie należało do nich! Miejsca ustąpią im awionetki, samoloty, a nawet ptaki. 22 września na krakowskich Błoniach 6. Brygada Powietrznodesantowa będzie świętowała swój okrągły jubileusz – 60. rocznicę powstania połączonej z obchodami 80-lecia spadochroniarstwa wojskowego w Polsce.

Tabela Mordarski

Kataryzyna Mordarska, 31-letnia, urodzona w Krakowie, jest absolwentką Wydziału Inżynierii Lotniczej na Politechnice Krakowskiej. Pracuje jako inżynierka w firmie zajmującej się produkcją części samolotów. Jest również pasażerką i pilotką. W tym roku w szkole wdrażana jest reforma edukacji. W tym roku w szkole wdrażana jest reforma edukacji.

14. Tego dnia niebo będzie należało do nich! Miejsca ustąpią im awionetki, samoloty, a nawet ptaki. 22 września na krakowskich Błoniach 6. Brygada Powietrznodesantowa będzie świętowała swój okrągły jubileusz – 60. rocznicę powstania połączonej z obchodami 80-lecia spadochroniarstwa wojskowego w Polsce.

EDUKACJA

- 6. Po pierwszym dzwonku
Jak Kraków przygotował się do reformy?
- 9. Dziecko nie może być klonem rodziców
Rozmowa z psycholog Ewą Korczyńską

MIASTO

- 10. Krótko i na temat
- 11. Administrowanie pamięcią
Felieton Prezydenta Miasta Krakowa
- 12. Zgłoś się po pomoc do prawnika
O systemie darmowej pomocy prawnej
- 13. Miasto pomaga spłacić zadłużenie i znaleźć pracę
Jak Kraków realizuje program „Oddłużenie”?
- 14. Zróbcie miejsce – nadlatuje 6. Brygada Powietrznodesantowa!
Piękny jubileusz brygady

KULTURA

- 15. Zajrzyj do NCK
Nowohuckie Centrum Kultury inauguruje nowy sezon
- 15. 2017 rokiem Josepha Conrada
Warsztaty, spacer, przeglądy filmowe...
- 16. Jesień z sąsiadami
Współpraca nie zna granic

DLA SENIORÓW

- 17. Tak się bawią seniorzy!
Zaproszenie na senioralia
- 17. Pucharowe zmagania seniorów już blisko!
Sport to zdrowie
- 18. Centra Aktywności Seniorów
Dane teled adresowe

RADA MIASTA KRAKOWA

- 19. Okiem Przewodniczącego
Kraków z Unią Europejską
- 20. W trakcie wydawania milionów na zieleni
O inwestycjach związanych z zielenią miejską
- 21. Tak dla metra w Krakowie
Rozmowa z radnym Adamem Kalitą
- 22. Nagroda dla reportażytki
O laureatce nagrody im. S. Vincenza
- 22. Inwestycje w toku
Spotkanie Komisji Sportu i Kultury Fizycznej
- 23. Kraków – miasto akademickie
Felieton radnej Małgorzaty Jantos

HISTORIA

- 24. Z żułowskiego dworu do jagiellońskiej wszechnicy
O ojcu polskiej mikrobiologii i szalonym Zagrawu
- 25. Kalendarium krakowskie
- 26. Ogłoszenia

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Biuro Prasowe, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk
Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Katarzyna Krasoń, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewicz, Błażej Siekierka, Katarzyna Maleta-Madejska
Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Bogusław Świerzowski
Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio
Druk: Drukarnia Legra sp. z o.o. Nakład: 40 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich. KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wystouchów 22a, ul. Wystouchów 27, ul. Kamieńskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomusza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Stoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuski 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Kraskiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 27 września.

fot. Bogusław Świerkowski

Co można, a co trzeba?

Remonty i modernizację wiaduktów kolejowych prowadzi w Krakowie PKP PLK – to olbrzymia inwestycja mająca poprawić komfort podróży pociągami, uruchomić SKA i odciążać ulice z korków. PKP PLK prowadzi prace na własnych obiektach, które znajdują się na terenie Krakowa. Przedstawiony niedawno harmonogram zamknięcia przejazdów zbulwersował dziennikarzy. Zarzucają oni ZIKiT i władzom miasta, że zgodzono się na komunikacyjny paraliż Krakowa. To oczywiście kłamstwo. Nikt się na paraliż miasta nie zgodził, wynegocjowano jedynie najmniej ingerujący w ruch samochodowy termin modernizacji wiaduktów.

Czy można było się nie zgodzić? Pewnie tak. Podobnie robią właściciele działek, przez które ma być poprowadzona kanalizacja, wodociąg lub gazociąg. Blokując wykopanie rowu, zabierają sąsiadom szansę na poprawę komfortu życia, przy okazji samemu pozbawiając się szansy na uatrakcyjnienie wartości działki. Gdyby Kraków maksymalnie utrudnił prace PKP PLK, remonty ciągnęłyby się latami, nie powstałyby nowe przestrzenie pod zmodernizowanymi torami ani nowe wiadukty w miejsce starych i wąskich jak ten na ul. Łokietka. Te argumenty nie przemawiają jednak do dziennikarzy, bo przecież trzeba skrytykować obecne władze i dać pole do zaprezentowania poglądów jednego z tych, co to chcą miastem władać. Przypomnę, że już wkrótce zakończy się budowa łącznicy kolejowej Kraków Zabłocie – Krzemionki. Pamiętam, ile żółci wylano przed rozpoczęciem tej inwestycji. Że zablokuje całe południe miasta, że przed ŚDM... Mieszkańcy i kierowcy przeżyli te utrudnienia i wkrótce w ogóle zapomną, że kiedyś były.

Drugą rzeczą narzuconą Miastu są zalecenia Wojewody Małopolskiego dotyczące zachowania minimalnej szerokości chodnika dla

pieszych. ZIKiT musi zlikwidować te miejsca, przy których nie ma co najmniej 2 m, a w szczególnych przypadkach 1,5 m od budynku. Pierwotnie miało to być ponad 5 tys. miejsc parkingowych, ale dzięki staraniom urzędników udało się ich ocalić ponad 2,5 tys. To jednak nie zadowala dziennikarzy, którzy marzą o protestach zdenerwowanych mieszkańców. Jednym z argumentów jest to, że zostaną zlikwidowane miejsca parkingowe dla niepełnosprawnych. W rzeczywistości będą co najwyżej przesunięte.

Kolejny konflikt dotyczy bezpłatnych przejazdów dla uczniów podstawówek. Kraków oferujący takie udogodnienia musi zmienić zapisy uchwały, ponieważ rząd wprowadził reformę systemu edukacji. Mamy więc teraz uczniów podstawówek z bezpłatnymi przejazdami i gimnazjalistów, którzy zostali przyłączeni do podstawówek, a nie mają odpowiedniej pieczętki w legitymacjach. Pracę nad zmianą uchwały już trwają.

Te trzy przykłady przytoczyłem, żeby wyjaśnić, iż Kraków nie jest wyspą, lecz częścią olbrzymiego organizmu, jakim jest kraj. Więcej pracy kosztuje władze miasta (podobnie jak i przedsiębiorców) dostosowywanie się do zmieniających się warunków niż realizacja własnych, nawet najbardziej ambitnych planów.

Maciej Grzyb
dyrektor Biura Prasowego UMK

KONKURS!

W poprzednim numerze zadaliśmy następujące pytania konkursowe: 1. W jakich zawodach krakowska młodzież zdobyła Złotą Kotwicę Marynarki Wojennej RP? 2. Z kim we wrześniu zagrała COMARCH Cracovia w ramach Hokejowej Ligi Mistrzów? Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Krakowska młodzież zdobyła Złotą Kotwicę Marynarki Wojennej RP w zawodach Wieloboju Morskiego oraz w Konkursie Wiedzy Marynistycznej podczas tegorocznych Dni Morza w Świnoujściu. 2. W ramach Hokejowej Ligi Mistrzów Comarch Cracovia rozegrała we wrześniu spotkania z zespołami: Red Bull Monachium i Brynäs IF. Książki „Stawy polskiego sportu” trafiają do Jadwigi Sypyki, Łukasza Gałgana oraz Stefana Majewskiego.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Kto tworzy zespół KROKE? 2. Jak brzmi tytuł nowego albumu KROKE? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 18 września 2017 r. Prosimy także o dołączenie oświadczenia: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez UMK moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. Do wygrania zaproszenia na jubileuszowy koncert Kroke&Przyjaciele!

W obiektywie

zdjęcia: Bogusław Świerżowski

Ostatnie dni lata w Krakowie

Po pierwszym dzwonku

Krakowskie szkoły przez wakacje intensywnie przygotowują się do nowego roku szkolnego 2017/2018. To pierwszy rok wdrażania reformy edukacji – dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie stoją więc przed wieloma wyzwaniami.

Małgorzata Tabaszewska

Od 1 września obowiązują nowa sieć szkół i nowe obwody szkolne. W budynkach, w których do tej pory uczyli się gimnazjaliści, pojawiły się młodsze dzieci, a nauka w szkołach podstawowych została wydłużona o dwa lata. Najważniejsze słowa tego roku to: reforma, adaptacja, modernizacja i doposażenie.

foto. Bogusław Świerżowski

Edukacja w liczbach

Gmina Miejska Kraków od 1 września 2017 r. prowadzi 127 szkół podstawowych, w tym jedną ogólnokształcącą szkołę muzyczną i 16 szkół podstawowych specjalnych. Miasto prowadzi też 10 gimnazjów, w tym jedno dla dorosłych, które będą funkcjonować do momentu ukończenia nauki przez ostatnie roczniki, które obowiązuje dotychczasowy system edukacji. Większość z 51 gimnazjów została włączona w struktury podstawówek, 12 przekształcono w nowe, samodzielne szkoły podstawowe.

W 23 technikach (bez specjalnych) zaplanowano 392 oddziały, w których naukę pobierać będzie 10 707 uczniów. Ponadto, w dwóch technikach specjalnych zorganizowano 19 oddziałów, do których uczęszczać może 134 uczniów.

W 21 branżowych szkołach I stopnia (bez specjalnych) oraz klasach dotychczasowych zasadniczych szkół zawodowych otwarto 74 oddziały, do których może uczęszczać 1689 uczniów. W 12 oddziałach integracyjnych zapewniono miejsca dla 191 uczniów. W pięciu branżowych szkołach specjalnych I stopnia zorganizowano 27 oddziałów, w których naukę pobierać może 259 uczniów.

W czterech szkołach muzycznych prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków przygotowano miejsca dla 1632 osób. Są to: Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia (ul. Basztowa 8), Szkoła Muzyczna I st. nr 1 (ul. Pilotów 51), Szkoła Muzyczna I i II st. (ul. Józefińska 10) oraz szkoła muzyczna funkcjonująca przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących.

W 11 młodzieżowych domach kultury prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków zaplanowano zajęcia dla ok. 16,5 tys. uczestników.

1 września 2017 r. rozpoczęła działalność nowa Szkoła Podstawowa Specjalna nr 17. Powstała ona w wyniku przekształcenia Gimnazjum Specjalnego nr 84 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 1, działającym w Zespole Szkół i Placówek Specjalnych przy ul. Lubomirskiego 21.

Remonty, adaptacje, doposażenie

W tym roku prace remontowe przeprowadzono w 286 samorządowych przedszkolach, szkołach i placówkach. Wyremontowano i zmodernizowano sale lekcyjne i gimnastyczne, a także pracownie przedmiotowe, świetlice, toalety, biblioteki i korytarze. W wielu budynkach konieczna była też wymiana instalacji. Na prace remontowe i adaptacyjne placówek edukacyjnych miasto przeznaczyło do tej pory kwotę ok. 24 mln zł.

Budynki gimnazjów, które zostały przekształcone w ośmioletnie szkoły podstawowe, trzeba było przystosować do potrzeb dzieci młodszych, w tym sześciolatków, tak by zapewnić im odpowiednie warunki do nauki i rozwoju. Gmina Miejska Kraków złożyła do Ministerstwa Edukacji Narodowej trzy wnioski o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej w 2017 r. Dotacja ma zostać przeznaczona na remont sanitariatów, doposażenie świetlic i zakup mebli do sal lekcyjnych. Łącznie na te trzy zadania Kraków otrzymał z MEN prawie 1 mln zł.

Ze względu na zmianę sieci szkół w niektórych placówkach konieczne było przystosowanie łazienek do wzrostu mniejszych dzieci (trzeba było wymienić nie tylko sedesy i umywalki, lecz także uchwyty na papier toaletowy, dozowniki mydła, podajniki ręczników i drzwi do kabin). Na ten cel Miasto uzyskało z MEN kwotę prawie 378 tys. zł. Z kolei ministerialne dofinansowanie do adaptacji pozostałych części budynków na potrzeby młodszych uczniów wyniosło 238,5 tys. zł.

Sporo nowego sprzętu i pomocy dydaktycznych zakupiono również do świetlic. Wymieniono meble i dywany, wyposażono świetlice w sprzęt elektroniczny (komputery, projektory, radiomagnetofony,

telewizory, urządzenia wielofunkcyjne, tablety, gry interaktywne), a także zakupiono tradycyjne gry i zabawki (stoły do gry w piłkarzyki, klocki, puzzle, piłki, planszówki, zestawy gimnastyczne, instrumenty muzyczne). Na doposażenie świetlic MEN przyznał kwotę w wysokości prawie 355 tys. zł.

Ponieważ w dotychczasowej sześciolletniej szkole podstawowej nauka takich przedmiotów jak fizyka czy chemia nie była przewidziana, podstawówki w zdecydowanej większości nie miały własnych pracowni przedmiotowych (pracownie komputerowe znajdują się we wszystkich szkołach). Aby sprostać wymogom nowej podstawy programowej, samorządy stanęły przed wyzwaniem stworzenia w nowo otwieranych szkołach podstawowych nowoczesnych pracowni – fizycznych, chemicznych, biologicznych i geograficznych. W Krakowie na ich przygotowanie i doposażenie (zakup pomocy dydaktycznych i specjalistycznego sprzętu) wydano z budżetu miasta prawie 5 mln zł. W dziewięciu szkołach podstawowych musiano przystosować pomieszczenia tak, by mogły pełnić funkcję pracowni przedmiotowych – w sumie kosztowało to 101 500 zł. Najwięcej prac trzeba było wykonać w szkołach podstawowych, które przed reformą funkcjonowały w samodzielnych budynkach. W lepszej sytuacji znalazły się placówki mające siedzibę w dotychczasowych budynkach zespołów szkół oraz szkoły, które powstały na bazie gimnazjów – tu można było wykorzystać istniejącą infrastrukturę.

Inwestycje – szkoły i obiekty sportowe

W budżecie miasta na rok 2017 na inwestycje programowe związane z infrastrukturą

oświatową zaplanowano ok. 63,8 mln zł. Należy tu wymienić przede wszystkim budowę przedszkoli: sześcioddziałowego przy ul. Kościuszkowców oraz czterooddziałowych przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 15 na ul. Rydygiera i przy al. Dygasińskiego (prace w dwóch pierwszych już się kończą, na budowę trzeciego uzyskano pozwolenie, wkrótce zostaną rozpoczęte prace budowlane).

Ponadto na os. Gotyk oraz na os. Kliny trwa budowa zespołów szkolno-przedszkolnych (składających się z liczącej dwie klasy w roczniku szkoły podstawowej i czterooddziałowego przedszkola).

Z budżetu miasta finansowana jest rozbudowa, adaptacja oraz modernizacja szkół i placówek. Inwestycje są prowadzone w:

- Szkole Podstawowej nr 43 (ul. Myślenicka 112) – rozbudowa o pięć sal lekcyjnych, bibliotekę, gabinet pomocy przedlekarskiej i aulę oraz przebudowa i termomodernizacja istniejącego budynku; lata realizacji: 2014–2019;
- Staromiejskim Centrum Kultury i Młodzieży (ul. Wietora 13–15) – przebudowa i adaptacja strychu na cele dydaktyczne i szkoleniowe, budowa windy osobowej oraz dostosowanie budynku do wymogów ppóz.; lata realizacji: 2014–2018; zakończenie realizacji planowane we wrześniu br. (finansowanie do 2018 r.);
- Szkole Podstawowej nr 53 (ul. Skośna 8) – rozbudowa o sale lekcyjne, salę gimnastyczną, bibliotekę z czytelnią, świetlicę i szatnie uczniowskie; lata realizacji: 2015–2019; w tym roku planowane jest wykonanie wykopów i fundamentów;
- Zespole Szkół Specjalnych nr 6 (ul. Ptaszyckiego 9) – rozbudowa o skrzydło rehabilitacyjne i modernizacja sali gimna-

stycznej; lata realizacji: 2015–2019; we wrześniu br. nastąpi zakończenie modernizacji starej części budynku, a więc remontu elewacji wraz z jej ociepleniem. Segment rehabilitacyjny doprowadzono do stanu surowego zamkniętego;

- Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I st. (ul. Basztowa 8) – adaptacja poddasza na indywidualne sale lekcyjne, modernizacja budynku (odgrzybianie ścian wewnętrznych i ścian piwnic, wygłuszenie sal, uzupełnienie, cyklinowanie i malowanie parkietów, modernizacja łazienek) oraz budowa windy osobowej; lata realizacji: 2015–2017; zakończenie prac planowane jest na październik br.;
- SOSW nr 6 (ul. Niecała 8) – adaptacja pomieszczeń poddasza na cele dydaktyczne; rok realizacji: 2017; opracowano dokumentację i uzyskano pozwolenia na budowę;
- Młodzieżowym Domu Kultury im. K.I. Gałczyńskiego (ul. Na Wrzosach 57) – zagospodarowanie skweru wokół filii wraz z budową letniej sceny; lata realizacji: 2016–2017; złożono wniosek o pozwolenie na budowę.

W sześciu szkołach trwa budowa sal gimnastycznych (hal sportowych): Szkoła Podstawowa nr 40, ul. Pszczelna 13 (lata realizacji: 2016–2018); VII Liceum Ogólnokształcące, ul. Skarbińskiego 5 (lata realizacji: 2014–2018); Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego, ul. Grochowska 20 (lata realizacji: 2014–2018); Szkoła Podstawowa nr 134, ul. Kłuszyńska 46 (lata realizacji: 2016–2018); Gimnazjum nr 21, ul. Komandosów 29 (lata realizacji: 2016–2019); Szkoła Podstawowa nr 85, os. Złotego Wieku 4 (lata realizacji: 2017–2019).

Miasto buduje i modernizuje boiska przyzkalne i infrastrukturę sportową w: Szkole Podstawowej nr 138, ul. Wierzyńskiego 3; Zespole Szkół Elektrycznych nr 1, ul. Kamieńskiego 49; Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 53, ul. Stawowa 179; Szkole Podstawowej nr 58, ul. Pigionia 2; Zespole Szkół Poligraficzno-Medialnych, os. Tysiąclecia 38; Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3, ul. Miodowa 36; Szkole Podstawowej nr 117, ul. Kurczaba 15; Szkole Podstawowej nr 50, ul. Katowicka 28; Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 15, ul. Rydygiera 20; Zespole Szkół Specjalnych nr 4, ul. Zakątek 2.

Trwa budowa basenów w: Szkole Podstawowej nr 155, os. 2. Pułku Lotniczego 21; Zespole Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 3, ul. Strąkowa 3a; Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 51, al. Kijowska 8; Zespole Szkół Łączności, ul. Monte Cassino 31.

fot. Bogusław Świerkowski

Ponad 5 tys. krakowskich pierwszoklasistów rozpoczęło swój pierwszy rok szkolny

fot. Bogusław Świerkowski

Ewa Korczyńska – psycholog, psychoterapeuta, socjoterapeuta, nauczyciel dyplomowany; absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; ukończyła Studium Socjoterapii Dzieci i Młodzieży, Szkołę Psychoterapii Psychodynamicznej w Krakowskim Centrum Psychodynamicznym oraz studia podyplomowe z seksuologii na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu oraz wiele innych specjalistycznych szkoleń.

Pracuje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 w Krakowie, współpracuje też z placówkami, instytucjami oraz fundacjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego oraz wspierania dzieci i rodziny; biegła przy Sądzie Okręgowym w Krakowie

Jak zorganizować czas dziecku, gdy wraca po lekcjach do domu?

Ewa Korczyńska: Odpowiem może, jak nie organizować. Obserwuję dwie skrajne postawy u rodziców: albo nadmiernie organizują czas dzieciom, przytłaczając je ogromem dodatkowych zajęć, albo pozwalają, by dziecko spędzało większość czasu w domu – na nauce lub na bezproduktywnych zajęciach, np. na graniu na komputerze. Oba modele są złe, mimo że w obu przypadkach rodzic ma poczucie, iż zapewnia dziecku bezpieczeństwo. Tak naprawdę jednak uniemożliwia mu ćwiczenie ról społecznych. Dziecko powinno mieć bowiem czas, który będzie spędzać bez ingerencji dorosłych ustalających zasady i reguły. To pozwoli mu na znalezienie i ustalenie hierarchii w grupie rówieśniczej. Dziecko musi mieć także jakiś punkt odniesienia poza klasą w szkole. Jeżeli bowiem w zespole klasowym stanie się coś niedobrego i dziecko zostanie odrzucone, to wtedy może żyć z poczuciem, że jest zupełnie bezwartościowe. Dzieci i młodzież mają tendencję do generalizacji, odrzucenie w szkole mogą więc potraktować jako odrzucenie przez cały świat.

Kiedyś takie grupy zbierały się wokół trzepaka...

EK: Powinniśmy do tego wrócić! Dzieci powinny być wypuszczane na pole. Przeszliśmy z jednej skrajności w drugą i to jest niepokojące. 20 lat temu grupy rówieśnicze funkcjonowały inaczej – gromadziły się w tzw. bandach, całymi dniami biegały po osiedlach, bawiły się w piaskownicy, grały w różne gry, w których – co jest bardzo istotne – same ustalały zasady. Nawet jeśli komuś się one nie podobały, musiał się dostosować – w ten sposób dzieci trenowały role społeczne. Jeśli poprzez zorganizowane zajęcia będziemy wyłącznie narzucać dzieciom role, to one przez cały czas będą tego od nas oczekiwały. Jeżeli czegoś nie trenujemy, nie potrafimy tego robić. Część dzieci ma bardzo poważne problemy emocjonalne i społeczne. Są sadzane przed komputerem, gdzie sterują całym światem. W realnym życiu okazuje się jednak, że nie da się wszystkim samemu kierować, że trzeba uwzględnić też zdanie innych osób. Do tego dzieci nie są przygotowane.

Dziecko nie może być klonem rodzica

O tym, jak organizować dzieciom czas po zajęciach w szkole z Ewą Korczyńską rozmawia Tadeusz Mordarski.

Ale jeśli rodzice pošlą dziecko na basen, balet, piłkę nożną czy lekcje gry na gitarze, wówczas ono funkcjonuje już w innej, pozaszkolnej grupie...

EK: Te grupy są jednak zorganizowane i panują tam zasady ustalone przez dorosłych. Z psychologicznego punktu widzenia dobrze byłoby, gdyby np. raz w tygodniu dziecko spędzało czas na swobodnej zabawie, która nie jest obserwowana i sankcjonowana przez dorosłych. Rodzice, mający często poczucie niespełnienia, nie powinni narzucać dzieciom niebotycznej liczby zajęć dodatkowych. Zdarza się jednak tak, że ponieważ sami nie posługują się czterema językami obcymi, chcieliby, aby ich pociecha nimi władała. Tymczasem dziecko nie może być klonem swojego rodzica, ale ma zbudować swój własny świat i wejść we własną rolę. Rodzice powinni mu to umożliwić.

Jak powinien wyglądać idealny dzień dziecka po powrocie ze szkoły?

EK: Jestem daleka od dawania idealnych recept, bo powinniśmy dobrać dodatkowe zajęcia do indywidualnych możliwości dziecka. Czasem jest tak, że rodzice z dobrej woli posyłają dziecko na tenis, balet czy języki obce, a dziecko robi to... dla rodziców. Oni sami nie mają o tym pojęcia, bo przecież syn czy córka nie mówią o swoich uczuciach wprost. Są jednak pewne objawy, które powinny rodzica zaniepokoić. Jeżeli dziecko nie potrafi zasnąć, ma problemy z jedzeniem czy zgłasza bóle brzucha, to należy przede wszystkim zastanowić się nad zakresem jego obowiązków. Nadmiar stresu i zadań do wykonania często bowiem odreagowujemy poprzez różne objawy cielesne.

Konkretna sytuacja – rodzice chcą, aby dziecko nauczyło się pływać, a dziecko nie ma ochoty chodzić na basen. Co wtedy?

EK: Są takie umiejętności, które powinniśmy posiadać choćby ze względów bezpieczeństwa. Pytanie tylko, czy dziecko ma się nauczyć pływać, czy ma pływać jak Otylia Jędrzejczak. Większość dzieci będzie chętnie uczęszczała na zajęcia, na których może się pobawić, korzystając np. ze jeżdźalni. Nie każde dziecko zechce jednak realizować pomysły rodziców, którzy fundują swojej latorośli trening o 5.00 rano.

A co z sytuacją, gdy dziecko nie cierpi na nadmiar zajęć, a wręcz przeciwnie – po szkole siada przed komputerem i gra?

EK: Upośledza się wtedy zdolność do nawiązywania kontaktów społecznych i trzeba się zastanowić, co do takiego stanu doprowadziło. Należałoby zaproponować dziecku alternatywę – inny, atrakcyjny sposób spędzania wolnego czasu. Bo samo zakazanie gry na komputerze spowoduje, że dziecko będzie leżeć, patrzeć w sufit i czekać na cofnięcie kary. Chodzi o to, aby rodzice sami się uaktywnili i zabrali dziecko np. na paintball. Dziecko nie przetrze się od razu na szachy, nowe zajęcia musi być dla niego równie atrakcyjne co siedzenie przed komputerem.

Krótko i na temat

Viva l'Italia!

fot. archiwum organizatora

Festiwal Viva l'Italia organizowany jest od 2012 r. i stanowi jedyne tego rodzaju przedsięwzięcie w kraju! W dniach 14–17 września (w godz. 10.00–21.00) warto wybrać się do miasteczka na pl. Jana Nowaka Jeziorańskiego, w którym producenci zaprezentują oryginalne włoskie specjały z różnych regionów półwyspu oraz street food. W specjalnym kąciку pizzy neapolitańskiej dorośli i dzieci będą mieli możliwość samodzielnego przygotowania pizzy. Odbędą się również warsztaty dla profesjonalistów oraz zawody „Europa Pizza Napoletana Tour Cracovia”.

Nie zabraknie też włoskiej muzyki – na scenie odbędą się włoskie karaoke, koncerty muzyki pop i rock oraz muzyki ludowej, z udziałem włoskich artystów takich jak Teresa Minnillo, Gruppo Addhai, Alex W. Bettini & The Midnight Ramblers, Giorgio Pezzolato, Nicola Palladini, Valentina Supino. Nie zabraknie projekcji filmowych, wystaw i degustacji. Na najmłodszych również czeka wiele atrakcji!

Gościem honorowym festiwalu będzie Jerzy Stuhr. Szczegółowe informacje dotyczące festiwalu można znaleźć na stronie: <http://festiwalvivaItalia.org>.

Pomagają niesłyszącym dzieciom

Wrzesień to Międzynarodowy Miesiąc Głuchych, a w ostatnią wrześniową niedzielę obchodzimy Międzynarodowy Dzień Głuchych. Przy tej okazji warto wspomnieć o Specjalistycznej Poradni Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu PZG działającej na terenie Krakowa od 55 lat. Kompleksową rehabilitacją obejmuje dzieci i młodzież z uszkodzeniem słuchu oraz ich rodziny. Jest to jedyna placówka na terenie województwa małopolskiego prowadząca wielospecjalistyczną, kompleksową opiekę audiologiczną, otolaryngologiczną, psychologiczną, logopedyczną oraz protetyczną

dla osób z uszkodzonym słuchem. Pod opieką poradni są również dzieci z zaburzeniami sprzężonymi (upośledzenie umysłowe, porażenie mózgowie, autyzm). W poradni przyjmowani są pacjenci już od pierwszych miesięcy życia. Opieką objęci są również rodzice, którzy otrzymują wsparcie psychologiczne oraz instruktaż do pracy w domu.

Prowadzona przez poradnię zintegrowana, systematyczna rehabilitacja jest niezbędna do prawidłowego rozwoju dziecka niesłyszącego. Daje ona dzieciom szansę na prawidłowe samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie oraz pełną integrację ze środowiskiem osób słyszących. W wielu przypadkach wcześniej rozpoczęta rehabilitacja umożliwia niesłyszącym dzieciom podjęcie nauki w zwykłych szkołach.

Poradnia współpracuje z instytucjami oświatowymi: szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także z innymi placówkami opieki zdrowotnej. Szczegółowe informacje: www.poradnia-pzg-krakow.pl.

Zadbaj o zdrowie!

Podczas III Małopolskich Dni Profilaktyki Zdrowia (18–24 września 2017 r.) mieszkańcy będą mogli skorzystać z darmowych badań profilaktycznych, konsultacji specjalistycznych i wykładów organizowanych w placówkach medycznych w całym regionie. W ramach wydarzenia na Rynku

Głównym odbędą się również XV Krakowskie Dni Zdrowia (23 września, godz. 10.00–16.00). Dzień później, 24 września, zapraszamy na XVI Światowy Dzień Serca – w ramach akcji będzie można bezpłatnie m.in. zmierzyć ciśnienie krwi, zbadać poziom cukru i cholesterolu oraz skorzystać z porad specjalistów.

Szczegółowe informacje pod Telefonem Całodobowej Informacji Medycznej tel. 12 661-22-40 oraz na stronie: www.profilaktykawmalopolsce.pl.

W „Żeromskim” leczą przepuklinę

W Szpitalu Specjalistycznym im. S. Żeromskiego w Krakowie powstał Ośrodek Leczenia Przepuklin – jedyny w Krakowie i całej Małopolsce. Do tej pory pacjenci cierpiący na przepukliny brzuszne pooperacyjne krążyli między szpitalami, szukając fachowej pomocy. Teraz mają zapewnioną kompleksową opiekę w Ośrodku Leczenia Przepuklin w „Żeromskim”.

Przepuklina brzuszna jest dolegliwością dotyczącą nawet 20 proc. chorych po operacjach jamy brzusznej. Ale może pojawić się również u osób, które z różnych powodów mają osłabioną tkankę łączną.

W Ośrodku chirurdzy wykonują operacje przepuklin powłok jamy brzusznej, stosując najnowocześniejsze metody beznapięciowe.

Pacjenci przed zabiegiem badani są w Poradni Chirurgii Przepuklin, która czynna jest we wtorki w godz. 8.30–9.30. Rejestrować się można osobiście lub telefonicznie pod nr. tel. 12 622-94-04 lub wysyłając e-mail na adres: rejestracja@zeromski-szpital.pl.

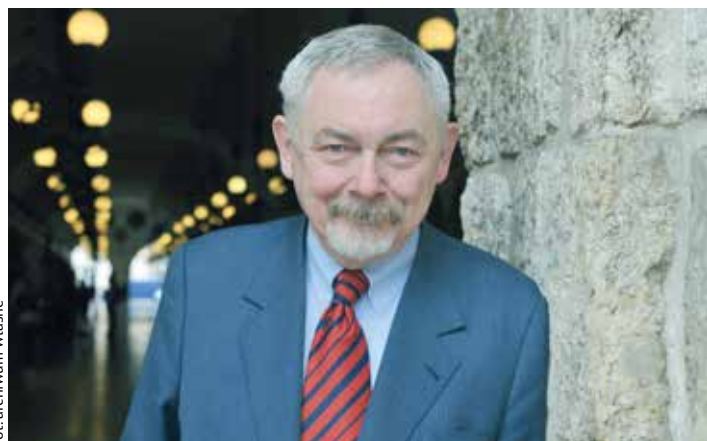
fot. archiwum Szpitala im. S. Żeromskiego

„Żeromski” zapewnia kompleksową opiekę pacjentom cierpiącym na przepuklinę

Administrowanie pamięcią

Jest takie powiedzenie, że historię tworzy się dwa razy – raz, gdy się w niej uczestniczy, a drugi, gdy się z niej wybiera to, co się chce przekazać następnym pokoleniom. Mam wrażenie, że dziś jesteśmy świadkami tego drugiego procesu.

fot. archiwum własne

Rada Miasta Krakowa na pierwszym po wakacjach posiedzeniu zmieniła nazwy sześciu ulicom, wprowadzając w życie zapisy tzw. „ustawy dekomunizacyjnej”. Na zmiany samorządu miały czas do końca wakacji. Gdyby nie wywiązały się z tego obowiązku, decyzje o zmianie patronów ulic podejmowałby wojewoda.

W Krakowie Instytut Pamięci Narodowej zalecił zmianę dziewięciu patronów ulic. Ostatecznie, po konsultacjach z Zespołem do spraw nazewnictwa ulic, przedstawiłem radnym propozycję sześciu zmian. Emila Dziedzica zastąpi Marek Eminowicz (nauczyciel historii w V LO), a Franciszka Kajtę – prof. Henryk Wereszycki (historyk). Ul. Zygmunta Młynarskiego przemianujemy na ul. Marka Nawary (samorządowca, pierwszego marszałka województwa małopolskiego), ul. Lucjana Szenwalda na ul. Stefana Janusa (krakowskiego pilota 2. Pułku Lotniczego), a ul. Janka Szumca na ul. Wiktora Zina (architekta). Jana Szwaję zastąpi prof. Władysław Konopczyński (historyk).

Nie zamierzam jednak ukrywać, co sędzę o tych zmianach. Moim zdaniem dekomunizacja w Krakowie odbyła się już na początku lat 90., gdy zmieniono aż siedem procent nazw wszystkich krakowskich ulic. Zniknęły ulice Dzierżyńskiego, Marchlewskiego, Krupskiej. Tamte decyzje są dla mnie całkowicie zrozumiałe i słuszne, ponieważ chodziło o osoby, które walczyły o przyłączenie Polski do bloku państw radzieckich.

Dziś, gdy podejmuje się decyzje o kolejnych zmianach, warto pamiętać o bardzo ważnej rzeczy. Polska po latach zaborów, a potem także

po drugiej wojnie światowej rodziła się w ogniu walki politycznej, polemik, ścierania się poglądów, choć niemal wszyscy chcieli jednego – odzyskania niepodległości. Wystarczy popatrzeć na dowódców wojskowych czy dyplomatów – wywodzili się z różnych zaborów albo mieli różne poglądy. Łączyło ich to, że wszyscy chcieli silnego państwa, mimo że każdy wyobrażał sobie je inaczej. Właściciel zakładu przemysłowego marzył o państwie, które otoczy opieką prywatną inicjatywę, z kolei ideolog endecji chciał urządzić państwo na zasadzie solidaryzmu, pełnię praw przyznając jedynie Polakom. Między endecją a piłsudczykami istniały różnice poglądów co do granic na wschodzie i zachodzie. Socjaliści i komuniści postulowali uspołecznienie lub upaństwowienie produkcji.

Uważam, że jeżeli ktoś walczył o niepodległą Polskę, to jesteśmy mu winni pamięć i szacunek, niezależnie od tego, pod jakimi sztandarami to robił. Zacieranie w pamięci tych nazwisk uważam za po ludzku niesprawiedliwe. Dlatego mimo zaleceń Instytutu Pamięci Narodowej nie zgodziłem się na usunięcie z nazwy ulicy Józefa Marcika, o którym IPN pisze, że był „najprawdopodobniej związany z grupą komunistycznych działaczy młodzieżowych”. Ten 23-letni chłopak zginął zastrzelony przez Niemców, a umierał z okrzykiem „niech żyje wolna Polska”.

Nie zgodziłem się także na zmianę nazw ulic Kiejstuta Żemajtisa i Wincentego Danki – obaj byli związani z krakowskimi uczelniami jako rektorzy AGH i WSP. Pierwszy tworzył w Polsce przemysł hutniczy, drugi – polonista, pedagog, po wojnie organizował gimnazjum w Krzeszowicach, a potem pełnił funkcję dyrektora krakowskiej szkoły. Ci ludzie budowali państwo w takich warunkach, jakie panowały. A zostały nam one narzucone nie tylko – jak się powtarza – przez Związek Radziecki, ale też przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię, bo to te trzy państwa podzieliły się strefami wpływów.

Z mapy Krakowa zniknęło sześć nazwisk patronów ulic. Zaproponowałem, by w ich miejsce wybrać nowych – związanych z Krakowem i takich, którzy w przyszłości nie będą budzić kontrowersji. Musimy mieć jednak świadomość, że uczestniczymy w czymś, co można nazwać administrowaniem historią.

Gdy w roku 1990 radni Krakowa dyskutowali o zmianach nazw ulic, jeden z nich powiedział: „Zabraliśmy się dziś do zmian nazw ulic w taki sposób jak żarliwi ideowo komuniści. Nie różnimy się tak bardzo od poprzedniej władzy, jak nam się wydaje”.

Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa

Most kardynała Franciszka Macharskiego

Most Księdza Kardynała Franciszka Macharskiego dla przeprawy mostowej położonej w ciągu wschodniej obwodnicy Krakowa S-7 oraz ul. Stefana Jurczaka dla będącej w trakcie budowy ulicy łączącej al. Gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego z ul. Franciszka Bohomolca – to dwie nowe nazwy, zaproponowane w projekcie uchwały, które zaakceptowali 30 sierpnia radni na sesji Rady Miasta Krakowa.

Jak czytamy w uzasadnieniu przyjętego projektu uchwały, z wnioskiem o nazwanie mostu na Wiśle imieniem Księdza Kardynała Franciszka Macharskiego wystąpili: Marek Lasyk w imieniu kilku tysięcy internautów, ks. Robert Mikos oraz Polska Akademia Umiejętności. Wniosek uzyskał akceptację Zespołu ds. nazewnictwa decydującego wstępnie w tego typu sprawach z upoważnienia Komisji kultury i ochrony zabytków Rady Miasta Krakowa.

Z wnioskiem o nazwanie ulicy imieniem Stefana Jurczaka wystąpił Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Region Małopolska. Również i ten wniosek uzyskał akceptację Zespołu ds. nazewnictwa.

Zgłoś się po pomoc do prawnika

Dostałeś pismo z sądu lub urzędu i nie wiesz, co odpowiedzieć? Odebrałeś wezwanie do zapłaty abonamentu sprzed kilkudziesięciu lat? A może nie wiesz, w jaki sposób rozwiązać sprawę spadku? Teraz wizyta u prawnika wcale nie musi wiązać się z ogromnymi kosztami!

foto: Bogusław Świerżowski

Krakowianie otrzymują bezpłatną pomoc prawną w 30 punktach miasta

Tadeusz Mordarski

114 adwokatów i radców prawnych czeka na krakowian w 30 punktach bezpłatnej pomocy prawnej w całym mieście. – Mieszkańcy coraz częściej korzystają z naszych porad – przyznaje mec. Łukasz Chmielarczyk, który dyżuruje w biurze przy ul. Daszyńskiego 22. – Krakowianie najczęściej zgłaszają się po pomoc ze sprawami związanymi z zadłużeniem, przeterminowanymi wierzytelnościami, spadkiem, ustaleniem opieki nad dzieckiem i innymi kwestiami rodzinnymi. Są to więc przede wszystkim sprawy bieżące, dotyczące codziennego funkcjonowania – dodaje.

System darmowej pomocy prawnej działa w całej Polsce od początku 2016 r. Mogą z niej skorzystać osoby fizyczne, które spełniają jeden z wymienionych warunków: mają mniej niż 26 lub więcej niż 65 lat, są kombatanami lub weteranami, zostało im przyznane świadczenie pomocy społecznej czy też

zostali poszkodowani w wyniku katastrofy naturalnej, awarii technicznej lub klęski żywiołowej. Prawnicy pomagają również kobietom w ciąży i osobom uprawnionym do korzystania z Karty Dużej Rodziny. – Najczęściej przychodzą do nas seniorzy, bo młodzi ludzie na początku często starają się załatwić sprawy na własną rękę i trafiają do nas, gdy postępowanie jest już w toku. Starsi przychodzą już z pierwszym wezwaniem, bo sami nie zawsze wiedzą, co z nim zrobić – mówi mec. Chmielarczyk.

W czym pomoże prawnik?

Tylko w ubiegłym roku udzielono ponad 6 tys. porad prawnych. W tym roku, do końca maja, z bezpłatnej pomocy prawników w punktach skorzystało już ponad 3 tys. krakowian. Nieodpłatna pomoc prawna świadczona jest w zakresie: prawa pracy, przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, ubezpieczenia społecznego, spraw karnych, spraw administracyjnych, spraw cywilnych, spraw rodzinnych oraz prawa podatkowego

z wyłączeniem spraw podatkowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Prawnicy doradzają też w kwestii praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych. – Głównym naszym zadaniem jest wskazywanie kierunku działania. Pomagamy sporządzić projekt jakiegoś pisma, wnioski do sądu lub zastanawiamy się nad argumentami w danej sprawie. Generalnie pomagamy w procedurach, z którymi krakowianie sobie nie radzą – tłumaczy Łukasz Chmielarczyk. Jak zapewnia, prawnicy dla każdego znajdą czas. – Nasze dyżury trwają dość długo, co pozwala poświęcić konkretnej osobie sporo czasu. Jeśli widzę więc, że ktoś czegoś nie rozumie, mogę spokojnie dopytać i raz jeszcze wyjaśnić – mówi. Spotkanie z prawnikiem zazwyczaj trwa od 30 do 60 minut.

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej znacznie częściej odwiedzają kobiety niż mężczyźni. Mec. Chmielarczyk zachęca, aby nie czekać z wizytą u prawnika do momentu, aż będziemy mieć nóż na gardle, bo problemy szybko się nawarstwiają. – Ktoś dostaje pismo, na które nie reaguje, bo się boi, że napisze coś nieodpowiedniego. Wtedy zaczyna się efekt kuli śnieżnej. Z małego problemu, który można załatwić bezkosztowo, z powodu bierności robi się spory kłopot – wyjaśnia mecenas.

Większa dostępność

Z darmowej pomocy ekspertów w dziedzinie prawa Polacy mogą korzystać od ubiegłego roku. – Uczymy się na błędach. W Krakowie niektóre lokalizacje były nietrafione i do części punktów zgłaszało się niezbyt wielu chętnych. W tym roku jesteśmy jeszcze bardziej dostępni dla mieszkańców, bo kilka punktów zostało uruchomionych w innych miejscach – mówi Łukasz Chmielarczyk. Oczywiście największym zainteresowaniem cieszy się punkt zlokalizowany w budynku magistratu przy pl. Wszystkich Świętych. Wielu krakowian odwiedza również punkty w Urzędzie Miasta Krakowa na osiedlu Centrum C 10 lub w siedzibie MOPS-u na os. Na Kozłówce 27. – W takich miejscach jak urząd mamy więcej chętnych, bo ludzie przychodzą tam często przy okazji załatwiania innych swoich spraw. Niektórzy zaglądają z ciekawości, bo widzą napis: bezpłatna pomoc prawna. Pozostałe punkty są mniej oblegane, bo przychodzą do nich osoby z konkretnymi sprawami – dodaje mec. Chmielarczyk. Wszystkie adresy biur bezpłatnej pomocy prawnej można znaleźć na stronach Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych w Krakowie – www.ngo.krakow.pl.

Miasto pomaga spłacić zadłużenie i znaleźć pracę

Zdarza się, że rodziny korzystające z komunalnych lokali mieszkalnych mają problemy z opłacaniem czynszu. Trudno się temu dziwić – wszak w większości przypadków lokale komunalne są wynajmowane osobom niezamożnym. I właśnie z myślą o lokatorach mających problemy finansowe gmina Kraków realizuje Program „Oddłużenie”.

Małgorzata Stuch

Przy realizacji programu współpracują ze sobą Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie oraz Grodzki Urząd Pracy.

Po co jest ten program?

Najprościej mówiąc, program „Oddłużenie” polega na zatrudnieniu dłużników, którzy z części otrzymanego za pracę wynagrodzenia spłacają zadłużenie lokali. Program jest nastawiony nie tylko na odzyskanie środków finansowych, ale także na osiągnięcie wyznaczonych celów w zakresie polityki społecznej prowadzonej przez Miasto. Dłużnik najpierw spłaca zadłużenie i to jest ten widoczny, najszybciej osiągnięty efekt udziału w programie. Ale to nie wszystko. Program zakłada również aktywizację zawodową dłużników, co pozwala im na zdobycie zatrudnienia na rynku pracy i w konsekwencji terminowe regulowanie opłat za użytkowanie mieszkań komunalnych.

Na czym to polega?

Osoby, które są zadłużone i spełniają kryteria uczestnictwa w programie, zatrudniane są do prac społecznie użytecznych czy robót publicznych. Pracę znajdują również w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Krakowie (MOPS). Uczestnicy projektu mogą także korzystać ze wsparcia w Klubie Integracji Społecznej MOPS (KIS) – w formie grupowej oraz indywidualnej. Pomoc oferują tam pracownicy socjalni, prawnicy, psycholodzy i doradcy zawodowi. Cel oraz zasady uczestnictwa w programie są zapisywane w kontrakcie socjalnym z każdym z uczestników programu. Dłużnicy standardowo spłacają na rzecz Gminy kwotę zadłużenia w wysokości: bezrobotni – nie mniejszej niż 50 proc., pozostali (emeryci, renciści, osoby pracujące w niepełnym wymiarze czasu pracy: np. na umowy-zlecenia, umowy o dzieło) minimum 80 proc. wynagrodzenia.

Osoby te regulują na bieżąco opłaty za korzystanie z lokalu. W trakcie pracy są objęte obowiązującym ubezpieczeniem. Dłużnicy w pierwszej kolejności wykonują prace społecznie użyteczne do 10 godzin tygodniowo (płatne na godzinę) lub są zatrudniani na pół etatu lub pełen etat z wynagrodzeniem zasadniczym ok. 1850 zł brutto. Umowy zawierane są maksymalnie na sześć miesięcy.

Skąd uzyskać informacje o programie?

Klub Integracji Społecznej MOPS wspólnie z ZBK organizuje spotkania informacyjne na temat Programu „Oddłużenie”. Spotkania odbywają się w czwartki w KIS MOPS, os. Górali 19, godz. 14.00. Uczestnictwo jest możliwe po zgłoszeniu woli udziału w KIS osobiście, telefonicznie 660 637 821 lub e-mailowo pod adresem: is@mops.krakow.pl.

Do 31 lipca 2017 r. osoby zadłużone z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych odpracowały dług w łącznej wysokości 601 813 zł.

Kto może wziąć udział w programie?

W programie mogą brać udział osoby mające zobowiązania z tytułu korzystania z lokalu komunalnego. Muszą one także wyrazić zgodę na potrącenie ustalonej części wynagrodzenia (stypendium, świadczenia) na spłatę zadłużenia. Do wykonywania pracy w ramach robót publicznych mogą być kierowane osoby bezrobotne z przygotowanym indywidualnie planem działania. Przy skierowaniu do prac bierze się pod uwagę wiek zatrudnionego, jego stan zdrowia oraz rodzaj uprzednio wykonywanej pracy.

Rekrutacja do uczestnictwa w programie „Oddłużenie”

Kandydat do udziału w Programie „Oddłużenie” składa w kancelarii KIS (os. Górali 19) potrzebne dokumenty: podanie o zatrudnienie w ramach robót publicznych, życiorys, oświadczenie o zgodzie na przetwarzanie danych osobowych oraz zaświadczenie wystawione przez właściwe Biuro Obsługi Mieszkańców ZBK. Po złożeniu dokumentów kandydat ustala termin rozmowy kwalifikacyjnej. O wynikach rekrutacji kandydaci informowani są przez KIS MOPS.

Uczestnicy programu zatrudniani są do prac społecznie użytecznych czy robót publicznych

fot. Bogusław Świerczowski

Zróbcie miejsce – nadlatuje 6. Brygada Powietrznodesantowa!

Tego dnia niebo będzie należało do nich! Miejsca ustąpią im awionetki, samoloty, a nawet ptaki. 22 września na krakowskich Błoniach 6. Brygada Powietrznodesantowa będzie świętowała swój okrągły jubileusz – 60. rocznicę powstania połączoną z obchodami 80-lecia spadochroniarstwa wojskowego w Polsce.

Czerwone berety zdobywały doświadczenie m.in. podczas misji w Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Iraku oraz Afganistanie

Tadeusz Mordarski

Krakowska 6. Brygada Powietrznodesantowa im. gen. bryg. Stanisława Franciszka Sosabowskiego jest lekkim związkem taktycznym o dużych możliwościach strategicznych, przygotowanym do przetrzutu drogą powietrzną w dowolne miejsce na ziemi. A jakie ma zadania? Opanowanie i utrzymanie obiektów lub terenu przeciwnika do czasu nadejścia głównych sił własnych. Oprócz tego pomaga też w sytuacjach kryzysowych czy przeciwdziała aktom terroryzmu.

Duma z czerwonych beretów

Brygada może prowadzić samodzielne działania, ponieważ ma wszystkie pododdziały wsparcia i zabezpieczenia. Dzięki temu jest w stanie w pełni sprostać wyzwaniom, jakie wynikają ze skomplikowanej sytuacji na arenie międzynarodowej w drugim dziesięcioleciu XXI w.

– Jesteśmy dumni z tego, że nosimy czerwone berety. Z naszych szeregów wywodzi się wielu wspaniałych i zasłużonych dowódców. Dziedzicząc i kultywując chwalebne tradycje 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej, pamiętamy o historii, która nas ukształtowała. Dlatego też ściśle współpracujemy ze śro-

dowiskami polskich spadochroniarzy w kraju i za granicą. Korzystamy z doświadczenia wyniesionego z ogromnego zaangażowania całej Brygady w wykonywanie zadań poza granicami kraju w misjach w ramach zobowiązań koalicyjnych i sojuszniczych. Bośnia i Hercegowina, Kosowo, Irak oraz Afganistan to kraje, w których 6. Brygada wykonywała większość zadań w czasie pierwszych zmian misji, przygotowując pole działania pozostałym jednostkom Wojska Polskiego. Jesteśmy także dumni z szeroko prowadzonej współpracy międzynarodowej z jednostkami powietrznodesantowymi państw NATO – USA, Niemiec, Holandii, Czech, Wielkiej Brytanii czy Kanady – podkreśla por. Agata Niemyjska, oficer prasowy 6. Brygady Powietrznodesantowej.

Poczuj się jak spadochroniarz

22 września żołnierze tej brygady kolejny raz staną się jedną drużyną. Tym razem nie będzie łączyła ich wspólna misja, ale świętowanie, na które zapracowali codzienną ciężką służbą.

Obchody zaczną się w południe skokiem spadochronowym z flagami. Później weźmiemy udział w uroczystym apelu oraz będziemy podziwiać skoki i defilady pododdziałów. O 13.30 rozpocznie się Wielki Piknik Spadochronowy.

– Zobaczyć będzie można m.in. pokaz wyszkolenia żołnierzy Brygady, nie tylko taktycznego, ale również spadochronowego. Fani militariów będą mogli zapoznać się ze sprzętem i uzbrojeniem zarówno historycznym, jak i współczesnym. Każdy będzie mógł poczuć, jak to jest być spadochroniarzem, zakładając spadochron wraz z całym oporządzeniem (na ziemi). Wszyscy, którzy będą tego dnia z nami na krakowskich Błoniach, zobaczą na żywo wiele niespodzianek, które dla nich przygotowaliśmy. W trakcie pikniku nasi kucharze zaserwują m.in. grochówkę wojskową, a piekarze świeżo wypieczony chleb. Zebranych uczestnikom czas będą umilać występy artystyczne. Z kolei gry i zabawy dla najmłodszych będą tylko przedsmakiem niespodzianki, która ich czeka – wymienia por. Agata Niemyjska.

Wysoki poziom

Dla żołnierzy 6. Brygady Powietrznodesantowej piknik będzie okazją do świętowania, ale także ostatnim oddechem przed kolejnymi wyzwaniami. Wkrótce zostanie wprowadzony sprzęt, który daje brygadzie większą mobilność po desantowaniu. Prowadzone są prace nad zwiększeniem zdolności operacyjnej brygady do wykonywania zadań w kraju i za granicą oraz nad zmianami w strukturach brygady spełniających wymagania współczesnego pola walki.

Dla członków 6. Brygady Powietrznodesantowej ważne jest również to, że w ich szeregach wciąż chcą wstąpić nowi ochotnicy.

– I to pomimo wysokich wymagań psychofizycznych, sprawnościowych. Stanowi to dowód na to, że w zakresie wyszkolenia i procedur osiągnęliśmy poziom, z którego możemy być dumni – zaznacza por. Niemyjska.

22 września o 13.30 rozpocznie się Wielki Piknik Spadochronowy!

Zajrzyj do NCK

Kombinat Kultury to dwudniowe święto Nowohuckiego Centrum Kultury, które zaprasza wszystkich chętnych do sprawdzenia, jakie zajęcia, warsztaty czy spotkania warto dla siebie wybrać w tym roku.

fot. archiwum NCK

Zajęcia plastyczne, taneczne, językowe czy może sportowe?

Magdalena Gajoch

Nasze dni otwarte to feeria kolorów i działań artystycznych. Można zobaczyć, co nowego przygotowaliśmy, podglądając nasze centrum od kuchni czy wziąć udział w zajęciach tanecznych, artystycznych, rekreacyjnych, językowych i sportowych, bez ograniczeń wiekowych! – zapraszają organizatorzy. Podczas dwudniowego święta, 16 i 17 września, będzie można nie tylko poznać bogatą ofertę programową NCK, ale i wysłuchać koncertu, podczas którego wystąpią m.in. Piotr Bukartyk oraz Chłopcy z Placu Broni. Po dwumiesięcznej przerwie związanej z remontem NCK ponownie zostanie otwarta Galeria Zdzisława Beksińskiego. Warto podkreślić, że Centrum ma własną galerię sztuki, dwa zespoły folklorystyczne na europejskim poziomie, teatr tańca współczesnego i jedną z największych scen w Krakowie. – W trzeci wrześniowy weekend szeroko otworzymy nasze drzwi dla wszystkich, którzy pragną twórczo i aktywnie spędzać wolny czas, rozwijając swoje ta-

lenty lub zdobywać nową wiedzę – zapowiadają organizatorzy.

Prezentacje i lekcje pokazowe rozpoczną się o godz. 11.00. Chętni do zwiedzania NCK od kuchni z przewodnikiem oraz kuratorskiego zwiedzania Galerii Zdzisława Beksińskiego muszą zapisać się przez formularz zgłoszeniowy. Zarówno sobotni, jak i niedzielny koncert zacznie się o godz. 18.00. Dodatkowo w sobotę o godz. 19.00 odbędzie się pokaz filmu „Ostatnia rodzina”.

A jeszcze do 18 września będzie można zwiedzić wystawę prac plastycznych artystów z zaprzyjaźnionego z Krakowem czeskiego Ołomuńca, która zainaugurowała 1 września nowy sezon artystyczny w NCK.

Szczegółowy program dni otwartych dostępny jest na stronie: www.kombinatkultury.pl

Tegoroczna edycja Kombinat Kultury wpisuje się w program corocznego wydarzenia ZAJRZYJ DO HUTY 2017 – imprezy organizowanej przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa, mającej na celu zaproszenie mieszkańców Krakowa do bliższego poznania naszej dzielnicy.

2017 rokiem Josepha Conrada

Edyta Nowak

W tym roku przypada 160. rocznica urodzin Josepha Conrada-Korzeniowskiego. Obchody to okazja do przypomnienia sylwetki pisarza, a ich motywem przewodnim będzie podróż. Organizatorami obchodów jubileuszowych są Miasto Kraków i Krakowskie Biuro Festiwalowe, odpowiedzialne za promowanie Krakowa jako Miasta Literatury UNESCO. W ramach obchodów organizatorzy proponują wiele ciekawych wydarzeń. Warsztaty kryminalne z Conradem – to dwuczęściowe zajęcia z autorami kryminałów, podczas których uczestnicy przygotowują profesjonalne teksty, gotowe do publikacji. W tajniki pisarskiego i redaktorskiego know-how wprowadzi ich również Filip Modrzejewski, redaktor inicjujący i prowadzący m.in. serię kryminalną w wydawnictwie W.A.B. W programie „Conradowskiego przeglądu filmowego” w Kinie Pod Baranami znalazły się m.in.: „Czas apokalipsy” Francisa Forda Coppola, „Pojedynek” Ridleya Scotta oraz dokument Lucyny Smolińskiej i Mieczysława Sroki poświęcony biografii pisarza „Ja, który mam podwójne życie... czyli dylemat Josepha Conrada”, którego projekcji będzie towarzyszyć dyskusja o bogatym życiu pisarza.

Zapraszamy także na spacer literackie – w towarzystwie ekspertów tropić będziemy ślady obecności Conrada na ulicach Krakowa. Odwiedzimy m.in. ul. Poselską, ul. św. Anny czy ul. Floriańską.

Nie zabraknie też Lekcji czytania z Josephem Conradem. Uczestnicy akcji podczas 20 tematycznych lekcji przeprowadzanych w szkołach będą wspólnie zastanawiać się, w jaki sposób literatura może dostarczyć odpowiedzi na najbardziej palące wyzwania współczesności. Spotkania z literaturą mają zachęcić licealistów do wnikliwego odbioru tekstu i rozwinięcia umiejętności krytycznego myślenia. Dla dzieci w wieku 5–7 lat przygotowano warsztaty, podczas których najmłodszy czytelnicy poznają kapitana Conrada: podróżnika, łowcę przygód i obieżyświata – wszystko w ramach pasma „Między lądem a morzem”. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.miastoliteratury.pl

Jesień z sąsiadami

Dobra współpraca międzynarodowa to także... pracowite wakacje! W Krakowie letnie miesiące to czas intensywnej pracy nie tylko przedstawicieli branży turystycznej, ale także miejskich jednostek realizujących projekty międzynarodowe. Pod koniec tegorocznego lata warto zwrócić uwagę na udane przedsięwzięcia rozwijające współpracę Krakowa z miastami krajów sąsiedzkich: Ukrainy i Niemiec.

fot. archiwum Wydziału Promocji Miasta Lwowa

Podczas Festiwalu Partnerstwa na lwowskim rynku Kraków zaproponował warsztaty rysunku komikowego z Piotrem „Bedykiem” Bednarczykiem, autorem m.in. serii „Lil i Put”

Julia Żylina-Chudzik

Sąsiedzka współpraca nie musi być przeciwstawiana ambitnym przedsięwzięciom o globalnym zasięgu. Ciekawe projekty integrują kraje Europy Środkowej na szczeblu lokalnym – miast i ich mieszkańców – wzmacniając poczucie tożsamości i wspólnoty kulturowej. To właśnie projekty kulturalne zdominowały na początku jesieni współpracę Krakowa z Ukrainą i Niemcami.

Kraków we Lwowie

Wrześniową tradycją stał się Festiwal Partnerstwa we Lwowie, jeden z bardziej spektakularnych polsko-ukraińskich projektów. W tym roku odbył się już po raz szósty, w dniach 8–10 września. Festiwalu to efekt wspólnej pracy Konsulatu Generalnego RP we Lwowie, Urzędu Miasta Lwowa, Lwowskiej Państwowej Administracji Obwodowej

i Lwowskiej Rady Obwodowej, a współtwórcami tego wydarzenia są także wszystkie polskie miasta i województwa, które delegowały do stolicy Galicji swoich przedstawicieli i ambasadorów kulturalnych.

Kraków postawił na wątek literacki w niesztabowym wydaniu – na lwowskim Rynku zorganizowano warsztaty rysunku komikowego z Piotrem „Bedykiem” Bednarczykiem – laureatem konkursu wydawnictwa Egmont na najlepszy komiks dla dzieci im. Janusza Christy, autorem m.in. serii „Lil i Put” oraz współautorem oficjalnej kontynuacji kultowego komiksu „Kajko i Kokosz”, autorem projektów do filmów animowanych, twórcą murali i członkiem kolektywu Świeżo Malowane. Podczas warsztatów dzieci projektowały postać głównego bohatera, uczyły się podstaw tworzenia scenariusza komiksu i schematu prawidłowo skonstruowanej opowieści. Innym krakowskim akcentem festiwalu był udział miejskich ekspertów w za-

kresie rewitalizacji – Magdaleny Wiechniak i Jana Barańskiego – w warsztatach poświęconych tworzeniu kreatywnej przestrzeni na terenach poprzemysłowych.

Kraków, który wspierał Lwów w staraniach dołączenia do Sieci Miast Pisarzy Uchodźców ICORN, będzie widoczny także podczas 83. Międzynarodowego Kongresu PEN we Lwowie (17–24 września). Wśród gości honorowych tego wydarzenia znaleźli się m.in. urodzony we Lwowie krakowski poeta i eseista Adam Zagajewski oraz tegoroczna laureatka przyznawanej przez Miasto Kraków Nagrody Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza białoruska pisarka Swietłana Aleksijewicz.

Trójstronne partnerstwo

Współpraca z Ukrainą i na rzecz Ukrainy coraz częściej staje się tematem projektów trójstronnych: polsko-ukraińsko-niemieckich. Dowodem tego jest zarówno ubiegłoroczny projekt krakowskiego ZIS na rzecz popularyzacji formuły PPP, realizowany we współpracy ze Lwowem i Norymbergą, jak i konferencja „Wyzwania i synergiczne efekty współpracy w ramach trójstronnego partnerstwa”, zorganizowana w czerwcu we Lwowie przez niemiecką organizację Engagement Global – z udziałem przedstawicieli Krakowa.

To właśnie kontakty Krakowa z miastami niemieckimi – Norymbergą, Lipskiem i Frankfurtem nad Menem – stawiane są podczas takich konferencji za wzór efektywnego partnerstwa. Na sukces relacji krakowsko-niemieckich składają się bowiem zarówno związki mieszkańców miast, jak i instytucji. Potwierdzeniem są kolejne, jesienne, „sąsiedzkie” projekty: w dniach 1–4 października z oficjalną wizytą w Krakowie gościć będzie nadburmistrz Lipska Burkhard Jung. Ważnym punktem programu tej wizyty będzie wspólne świętowanie Dnia Jedności Niemiec 3 października. Konsul Generalny Republiki Federalnej Niemiec w Krakowie dr Michael Groß razem z nadburmistrzem Jungiem zapraszają krakowian do Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAK, w którym otwarta zostanie wystawa o Joachimie Ringelnatzu, a oprawę artystyczną zapewni występ zespołu Baletu Lipskiego. Do wspólnego świętowania krakowsko-niemieckiej przyjaźni zachęca także Prezydent Miasta Krakowa, który będzie współorganizatorem wieczoru. Wszystkich chętnych do wzięcia udziału w obchodach Dnia Jedności Niemiec zapraszamy serdecznie 3 października od godz. 18.00 do MOCAK-u.

Więcej informacji o współpracy zagranicznej miasta na stronie www.krakow.pl w zakładce „Kraków Otwarty na Świat”.

Tak się bawią seniorzy!

Znajdźmy receptę na pogodną jesień życia i udowodnijmy, że wiek nie jest przeszkodą w realizowaniu własnych pasji. 15 września 2017 r. Kraków zostanie opanowany przez seniorów podczas IV Ogólnopolskich Senioraliów. Spotkajmy się na jednej z największych i najważniejszych imprez seniorskich w Polsce.

Ewelina Sitak

Wydarzenie to jest doskonałą okazją dla wszystkich seniorów, aby skorzystać z pakietu bezpłatnych badań i serii wykładów, bliżej się poznać i zintegrować, a także wziąć udział w konkursach z atrakcyjnymi nagrodami – m.in. wycieczką do Toskanii! Święto seniorów rozpocznie się uroczystą mszą świętą w kościele Mariackim. Następnym, najbardziej kolorowym punktem programu będzie przemarsz prawie 900 seniorów ulicami Krakowa z Rynku Głównego do Kina Kijów. Korowód to szansa na prezentację stowarzyszeń, uniwersytetów, organizacji zrzeszających seniorów i wszystkich, którzy zechcą dołączyć do parady. Zachęcamy do przygotowania pomysłowych przebrań, kapeluszy, transparentów i okrzyków, które przykują uwagę przechodniów.

Na wszystkich uczestników imprezy w Kinie Kijów czekać będzie program bezpłatnych badań i wykładów z zakresu zdrowia, ekonomii, prawa, bezpieczeństwa oraz aktywizacji społecznej w lokalnych środowiskach.

Seniorzy dowiedzą się m.in., jaka jest najlepsza recepta na starzenie się, w jaki sposób bezpiecznie zażywać leki, dbać o słuch, zwiększyć bezpieczeństwo oraz mądrze uprawiać sport po sześćdziesiątce. Dodatkowo każdy uczestnik będzie mógł sprawdzić swój stan zdrowia, korzystając z przygotowanych badań przesiewowych i profilaktycznych, m.in. badań wzroku i słuchu oraz spirometrii. Na każdą z pań

czekać będzie strefa urody, gdzie specjaliści zdradzą tajniki makijażu i wizażu.

Organizator – Stowarzyszenie MANKO – zadbał również o część rozrywkową – na scenie pojawią się Zespół Pieśni i Tańca „Małe Słowianki”, który zainauguruje wydarzenie, oraz zespół Prastowianki, którego występ będzie stanowił wstęp do uroczystej Gali Wręczenia Nagród ambasadorom Głosu Seniora. Galę uświetni pokaz mody pań wyróżnionych w konkursie Stylowa Seniorka. Zwieńczeniem święta będzie międzypokoleniowa potańcówka integracyjna z Ambasadorką Głosu Seniora Wirginią Szmyt DJ-Wiką.

Senioralia objęte zostały honorowym patronatem m.in. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, Prezydenta Miasta Krakowa, Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Ogólnopolskiego Porozumienia o Współpracy Rad Seniorów.

Zapraszamy wszystkich do aktywnego uczestnictwa, integracji i wspólnego budowania pozytywnego wizerunku seniorów w Polsce. Aby wziąć udział, wystarczy wypełnić formularz zgłoszeniowy i wysłać go na adres: senioralia@manko.pl lub potwierdzić swoją obecność telefonicznie 12 429-37-28. Udział w imprezie jest bezpłatny.

for: Bogusław Świerżowski

Seniorzy potrafią świetnie się bawić

Pucharowe zmagania seniorów już blisko!

27 i 28 września na obiektach Klubu Sportowego „Bronowianka” (ul. Zarzecze 124a) odbędą się III Mistrzostwa Krakowa Seniorów 60+ o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa.

Małgorzata Tabaszewska

Zawody są rozgrywane w kategoriach wiekowych: powyżej 60, 70 i 80 lat w 13 dyscyplinach. Seniorzy, którzy chcą spróbować swoich sił w rywalizacji sportowej, mogą się zgłaszać do 25 września.

Na mistrzostwa zapraszają Gmina Miejska Kraków i Małopolskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Zarząd Wojewódzki. W jakich dyscyplinach będzie można spróbować własnych sił i zmierzyć się z innymi? Do wyboru m.in. badminton, biegi na 300, 600 i 900 m, brydż, bule, cyklotrial, nordic walking, pływanie, ringo, slow jogging, szachy, tenis, tenis stołowy i wielobój sprawnościowy.

Zgłoszenia należy przestać do 25 września pocztą na adres: Małopolskie TKKF, ul. Lenartowicza 14, 31-138 Kraków lub e-mailem: tkkf@tkkf.com.

Szczegółowe informacje na temat wydarzenia można znaleźć na stronie www.tkkf.com i pod nr. tel. 12 633-26-62 w godz. 9.00–15.30.

Partnerami imprezy organizowanej w ramach Gminnego Programu Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych PASIOS są: Rada Krakowskich Seniorów, Krakowskie Centrum Seniora i Centra Aktywności Seniorów. Regulamin mistrzostw i karta zgłoszenia znajdują się na stronie: dlaseniora.krakow.pl.

6-7.10.2017
EXPO Kraków

- Liczne grono wystawców
- Prelekcje, prezentacje i pokazy
- Bezpłatne badania

Organizatorzy:

Targi
w Krakowie

**POLSKA
PRESS
GRUPA**

Patronat honorowy:

MAŁOPOLSKA
Marszałek
Województwa Małopolskiego
Jacek Krupa

 Kraków
Prezydent
Miasta Krakowa
Jacek Majchrowski

www.targiseniora.krakow.pl

Centra Aktywności Seniorów

Dzielnica I

- CAS Małopolskie Centrum Edukacji „MEC”, ul. Krupnicza 38, tel. 12 430-00-15 wew. 243, e-mail: jgolebiowska@cmjordan.krakow.pl, kkedra@cmjordan.krakow.pl
- CAS „Senior w Centrum”, ul. Berka Joselewicza 28, tel. 796-399-113, e-mail: alina.brozyna@gmail.com
- CAS Stowarzyszenia Dobrej Nadziei, ul. Batorego 5, tel. 12 423-48-96, 662-383-382 e-mail: sdn.cas@gmail.com

Dzielnica II

- CAS „Dojrzały Smak Życia”, ul. Rzeźnicza 2A, tel. 12 431-36-00, e-mail: biuro@apz.org.pl
- CAS przy parafii św. Kazimierza, ul. Bobrowskiego 6, tel. 12 417-35-00, e-mail: koczurbozena@wp.pl

Dzielnica III

- CAS „Miechowity”, ul. Miechowity 6, tel. 518-329-888, e-mail: casmiechowity@gmail.com, fundacjahita@gmail.com

Dzielnica IV

- CAS „Toń”, ul. Gaik 7, tel. 512-012-094, e-mail: kp94@o2.pl
- CAS „Uskrzydłone Centrum na Białym Prądniku”, ul. Rusznikarska 14, tel. 605-672-797, e-mail: fundacja@uskrzydleniowiekiem.pl
- CAS „Nie Dzieli Nas Wiek”, ul. Weissa 8/21, tel. 501-529-993, e-mail: jsadowy@op.pl
- CAS „Prądnik Biały”, ul. Pachoskiego 8, tel. 578-775-119, e-mail: jolasybilka@op.pl

Dzielnica V

- CAS „Aktywny Senior – Optymista”, ul. Sienkiewicza 2a, tel. 790-640-584, e-mail: optymista@pkps.krakow.pl

Dzielnica VI

- CAS „Źródło”, ul. Bandtkiego 19, tel. 12 637-29-44 wew. 202, e-mail: ester@strusiowo.pl
- CAS „Seniorzy Razem”, ul. Na Błonie 15B, tel. 12 425-36-38

Dzielnica VII

- CAS Stowarzyszenia Willa Decjusza, ul. 23 Lipca 1943 roku 17a, tel. 12 425-36-38

Dzielnica VIII

- CAS „Kolna”, ul. Kolna 2, tel. 12 252-40-50, e-mail: marketing2@kolna.pl
- CAS „Radosny Senior”, ul. Rostworowskiego 13, tel. 882-825-767, e-mail: sybillab@poczta.fm

Dzielnica X

- CAS „Rajsko”, ul. Nad Fosą 32, tel. 664-438-833, e-mail: bartosz.kosinski@gmail.com

Dzielnica XII

- CAS „117”, ul. Kurczaba 15, tel. 799-070-616, e-mail: cas117@gmail.com, fundacjahita@gmail.com

Dzielnica XIII

- CAS „Lemon Fitness”, ul. Ludwinowska 19, tel. 518-329-303, e-mail: caslemon2@gmail.com, fundacjahita@gmail.com,

Dzielnica XIV

- CAS „Młodzi Duchem”, os. Dywizjonu 303 bl. 66, tel. 722-102-173, e-mail: anna.pietras@poczta.fm

Dzielnica XV

- CAS „Siódemka”, os. Oświecenia 7/1a, tel. 722-102-173, e-mail: anna.pietras@poczta.fm

Dzielnica XVI

- CAS „Bieńczyce”, os. Złotej Jesieni 16, tel. 502-318-188, e-mail: jolasybilka@op.pl

Dzielnica XVII

- CAS „Na Stoku”, os. Na Stoku 34, tel. 722-102-173, e-mail: anna.pietras@poczta.fm

Dzielnica XVIII

- „Nowe Centrum Aktywności Seniorów”, os. Zielone 22, tel. 733-956-640, e-mail: k.regucka@nowecentrum.org
- CAS „Fruwająca Ryba”, os. Na Skarpie 35, tel. 660-596-100, e-mail: biuro@ukryteskrzydla.pl
- CAS Muzeum Czynu Zbrojnego. os. Zielone 22, tel. 12 357-19-19

Więcej informacji na stronie: www.dlaseniora.krakow.pl w zakładce: Centra Aktywności Seniorów.

Okiem Przewodniczącego: Kraków z Unią Europejską

Często mówimy o korzyściach płynących ze współpracy z Unią Europejską, ale też czasem słysząc narzekania, że ona się nie opłaca, że unijni urzędnicy za dużo wymagają, że zbyt dużo pracy wiąże się z przygotowaniem wniosków. Warto to przeanalizować i ocenić. Gdy jednak spojrzymy na fakty, od razu dostrzeżemy, jak ważna dla Krakowa jest Unia Europejska.

fot. Wiesław Majka

Zmiany ustrojowe po 1989 r. umożliwiły podjęcie rozmów na temat stowarzyszenia Polski ze wspólnotami europejskimi. Oficjalne rokowania rozpoczęto 22 grudnia 1990 r., zakończone zostały podpisaniem 16 grudnia 1991 r. Układu europejskiego, ustanawiającego stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską a wspólnotami europejskimi i ich państwami członkowskimi. Niewielu wie, że faktyczny proces integracji Polski rozpoczął się w Atenach 8 kwietnia 1994 r., z chwilą złożenia przez Polskę wniosku o członkostwo w Unii Europejskiej i potwierdzenia go przez wszystkie państwa członkowskie. Potem rozpoczęły się żmudne przygotowania do wstąpienia do Wspólnoty. 1 maja 2004 r. Polska stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej wraz z dziewięcioma innymi krajami Europy. Doszło do tego po wcześniejszym referendum akcesyjnym, w którym wzięło udział 59 proc. uprawnionych i 77 proc. spośród nich opowiedziało się za wstąpieniem do Unii. Przypominam te fakty, aby uzmysłowić wszystkim, ile cały proces akcesyjny trwał i jakich wysiłków wymagał. Przypominam te fakty również po to, aby myślimi powrócić do wspańniętych czasów nadziei, gdy w końcu zobaczyliśmy przed sobą znakomite perspektywy i poczuliśmy, że wreszcie po prawie 50 latach stajemy się obywatelami Europy. Chwilę później, bo w roku 2007 w końcu mogliśmy się bez kłopotów poruszać po wszystkich krajach Unii. Stał się pełnoprawnymi Europejczykami.

Kraków w Unii Europejskiej jeszcze przed akcesją

Na przelomie maja i czerwca 1991 r. Kraków gościł uczestników Sympozjum Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie poświęconego dziedzictwu kulturowemu. Było to pierwsze poważne spotkanie Krakowa z Unią Europejską. Dziedzictwo kulturowe Krakowa, jego intelektualna siła, a także historyczna wartość stanowiły i dalej stanowią o znaczeniu naszego miasta. Ale były też rzeczy bardziej przyziemne, wręcz podziemne. Jeszcze przed akcesją do Unii Europejskiej Kraków podjął się ogromnego wysiłku przebudowy infrastruktury komunalnej – wodociągów, kanałów ściekowych, oczyszczalni ścieków. Przecież wtedy ponad 30 proc. Krakowa nie miało kanalizacji, a zanieczyszczona woda spływała do Wisły. Uzyskane środki przedakcesyjne (do 2004 r.) w kwocie prawie 300 mln zł (co dziś odpowiada ponad 500 mln zł) umożliwiły budowę nowej oczyszczalni, wodociągów, kanałów. Za te pieniądze kupiliśmy też nowe autobusy i tramwaje. Dzięki przedakcesyjnym środkom udało się wykonać

zadania warte ponad 400 mln zł (obecnie ponad 800 mln zł). To był wielki przedakcesyjny skok Krakowa.

Początki obecności Krakowa w Unii Europejskiej

Pierwszy okres obecności Krakowa w UE to lata 2004–2006. To czas szybkiego dostosowywania się miasta do potrzeb Unii Europejskiej, to okres wielu szkoleń i wzajemnych wizyt. Na początku musieliśmy przystosować krakowską administrację do potrzeb formalnych UE, ale niemal od razu przystąpiliśmy do wielu znaczących inwestycji. W pierwszych latach członkostwa pojawiły się w Krakowie tanie linie lotnicze, co wpłynęło na wzrost liczby turystów do 8 mln rocznie. Wymusiło to rozwój bazy turystycznej i podniesienie rangi lotniska Kraków-Balice. W końcu zaczęliśmy również modernizację stadionów Wisły oraz Cracovii, obiektów sportowych Hutnika, prace przygotowawcze do budowy hali widowiskowo-sportowej. Trwały także programy budowy boisk wielofunkcyjnych na krakowskich osiedlach oraz budowy czterech krytych basenów dla południowych dzielnic Krakowa. Została ukończona budowa oczyszczalni ścieków „Płaszów II”. Sfinalizowano również program „Woda dla wszystkich”, dzięki któremu odsetek mieszkańców mających dostęp do bieżącej wody wzrósł z 96 proc. do blisko 99,85 proc. Wymieniliśmy wówczas także nawierzchnię płyty Rynku Głównego, dobiegły końca prace renowacyjne na krakowskich Plantach, przywracające układ architektoniczny z czasów ich świetności. Przygotowano modernizację Małego Rynku i pl. Wszystkich Świętych. Rozpoczęły się prace nad kolejnym etapem budowy Krakowskiego Szybkiego Tramwaju, przystąpiono do przygotowania podziemi pod płytą Rynku Głównego dla ruchu turystycznego. Zakupiliśmy kolejne tramwaje i autobusy. Nakłady na te zadania wg ówczesnej wartości to ponad 800 mln zł (co obecnie oznacza ok. 1,2 mld zł), a wkład UE to ówczesne prawie 500 mln zł (obecnie odpowiada to kwocie ok. 700 mln zł).

Trwała obecność Krakowa w UE

W 2007 r. rozpoczęła się nowa era współpracy, nowy okres programowania. Do 2013 r. dostaliśmy z UE ówczesne 1,9 mld zł (dziś byłoby to prawie 2,6 mld zł), co umożliwiło rozpoczęcie zadań wartych wówczas 3,8 mld zł (obecnie to ok. 5,2 mld zł). Dzięki środkom europejskim dokończono budowę drugiego odcinka pierwszej linii Krakowskiego Szybkiego Tramwaju, w tym tunel podziemny. Zakończono także przebudowę ronda Grzegórzeckiego oraz ronda Mogińskiego, czyli dwupoziomowego węzła, łączącego ulice Krakowa z II obwodnicą. Rozpoczęto modernizację ronda Ofiar Katynia, które jest przebudowywane na skrzyżowanie trójpoziomowe, zrealizowano duże inwestycje kulturalno-sportowe. Otwarta została największa w Polsce hala widowiskowo-sportowa. W 2011 r. w dawnych pomieszczeniach Fabryki Schindlera otwarto MOCAR – Muzeum Sztuki Współczesnej.

Przyszłość współpracy Krakowa z UE

W 2014 r. zakontraktowano dla Krakowa prawie 2 mld zł środków z Unii, co umożliwi wykonanie zadań wartych prawie 3,5 mld zł. Pewnie jeszcze uzyskamy kolejne środki, więc bilans nie jest zamknięty. Za te pieniądze przebudowywane są ulice, estakady, linie tramwajo-

we, kupowane nowe autobusy i tramwaje, uruchamiane nowe projekty dotyczące współpracy między różnymi miastami, szkołami, miejskimi instytucjami.

Ewidentne wymierne korzyści

Współpraca Krakowa z Unią Europejską to wymierne ok. 4,5 mld środków z UE (według wartości bieżącej) na różne działania Miasta, miejskich jednostek i spółek. Gdyby podliczyć te środki wg cen stałych (na obecny czas) europejskie wsparcie wyniosłoby 5,6 mld zł. To mniej więcej 40 proc. całego naszego wysiłku inwestycyjnego w tym okresie. To nowe oczyszczalnie, wodociągi, kanalizacja, inwestycje drogowe, tramwajowe, ciepłownicze, w zakresie gospodarowania odpadami, nowe autobusy, tramwaje, tysiące przeszkolonych osób, tańsze projekty edukacyjne, promocyjne, kulturalne czy administracyjne. Uzyskane wsparcie dało nam także dostęp do innych źródeł finansowania, w tym tańszych kredytów, bowiem spełniając standardy UE, zaczęliśmy też spełniać wymagania innych instytucji.

Korzyści niewymierne

Współpraca Krakowa z Unią Europejską to także korzyści niewymierne. To nowe standardy i procedury postępowania, monitorowania, kooperacji. To nowe kontakty i współpraca z wieloma podmiotami w Europie. To systematyczne podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności oraz przejmowanie dobrych praktyk od innych. To lepiej przygotowani pracownicy administracji, umiejący jak równy z równym rozmawiać ze swoimi odpowiednikami z innych krajów. Wraz z ko-

rzyściami przyszły co prawda także pewne utrudnienia i problemy, jak choćby konieczność zatrudnienia nowych wykwalifikowanych urzędników, dochowywania standardów postępowania czy stosowania reguł i zasad nieco innych niż drzewiej bywało. Jednak bilans jest zdecydowanie pozytywny.

Podsumowanie

Kraków przez wieki był znaczącą europejską metropolią, czerpiącą ze współpracy z Europą wiele korzyści, ale i dający Europie wiele. Niestety zabory, obie wojny światowe, a przede wszystkim 45 lat przebywania poza głównym europejskim nurtem spowodowały szereg problemów i wielkie cywilizacyjne opóźnienie Polski i Krakowa wobec Zachodniej Europy.

Na szczęście udało się nam wrócić do czołówki państw Europy, wykorzystując ogromną szansę, jaką dała odpowiednia koniunktura polityczna i gospodarcza. Zdaniem wielu ludzi Kraków w obecnych czasach przeżywa jeden z najlepszych okresów w swojej wielowiekowej historii. Ogromna w tym zasługa współpracy naszego miasta z Unią Europejską. Kraków ogromnie skorzystał z obecności Polski we wspólnej Europie, skorzystali też mieszkańcy. Bez znaczących środków Unii Europejskiej, bez współpracy z Unią nie byłoby wielu inwestycji, zakupów, projektów, nowoczesnych standardów postępowania, nie byłoby dostępu do środków finansowych, ale i wielkiej wiedzy, z której skorzystaliśmy. To był bardzo dobry czas dla Krakowa.

Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

W trakcie wydawania milionów na zieleni

O tym, jak wykorzystywane są środki na zieleni miejską, rozmawiali radni oraz przedstawiciele Zarządu Zieleni Miejskiej podczas posiedzenia Komisji Ekologii i Ochrony Środowiska.

Magdalena Bartlewicz

Ze 100 mln zł przeznaczonych w tym roku na zieleni miejską do 8 sierpnia wykorzystano 80 mln 864 tys. 878 zł. Planowane jest sfinansowanie 62 zadań inwestycyjnych o charakterze ogólnomiejskim, wymagających dużych nakładów finansowych. Chodzi tu przede wszystkim o rewitalizację istniejących parków miejskich: parku Krakowskiego, parku Bednarskiego, parku Anny i Erazma Jerzmanowskich, parku Lotników Polskich i parku Żeromskiego, a także o budowę nowych: m.in. parku Linearnego Re-Kreacja, parku Stacja-Wiśła, parku Reduta „Tajemniczy Ogród” czy parku w Czyżynach. I tak np. na przebudowę parku Jerzmanowskich zaplanowano kwotę 750 tys. zł, z czego do dziś wydano 249 tys. 699 zł.

Do wykonania jest też 57 zadań inwestycyjnych z budżetu dzielnic – rewitalizacja skwerów osiedlowych i placów zabaw czy nasadzenie nowej roślinności. Coraz częściej dzielnice wskazują na potrzebę utworzenia tzw. parków kieszonkowych na osiedlach. Obecnie dzielnice zajmują się m.in. utworzeniem parku kieszonkowego przy al. Focha i ul. Królowej Jadwigi, budową ogródka jordanowskiego przy pętli Rakowickiej czy Duchackiej Strefy Rekreacji i Wypoczynku. Na zieleni przeznaczane są też pieniądze z bieżących środków dzielnicowych.

Wydawane są one na drobne prace np. na dosadzenie drzew, nasadzenia kwiatów, montaż dodatkowych ławek czy koszy na śmieci.

Kilku radnych pytało przedstawicieli ZZM o usychające drzewa przy ul. Lema, w Alei Podróżników, Odkrywców i Zdobywców. Łukasz Pawlik, zastępca dyrektora ZZM uspokajał, że straty w drzewach będą uzupełnione jesienią. Ryzyko związane z nieprzyjęciem się rośliny czy jej obumarciem przerzucone jest na wykonawcę, a gwarancje są egzekwowane.

Radny Michał Drewnicki pytał o rewitalizację parku Zielony Jar, na który przeznaczono miało być 3 mln zł. Uzyskał odpowiedź, że w budżecie ZZM nie ma obecnie całej kwoty na rewitalizację, ale jeszcze w tym roku zostanie wydane 500 tys. zł na prace w którejś części parku.

foto. Katarzyna Maleta-Małecka

Ze 100 mln złotych na zieleni wydano ponad 80 mln

fot. Błażej Siekierka

Adam Kalita – ur. w 1955 r. w Krakowie. Absolwent Wydziału Filologicznego UJ, studiował także na Wydziale Historycznym PAT. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Wolności i Solidarności. Zasłużony Działacz Kultury, radny Miasta Krakowa VI i VII kadencji z listy PiS. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, członek komisji: Główniej, Budżetowej, Kultury i Ochrony Zabytków, Edukacji. Pracownik Oddziału IPN w Krakowie

Z Pana inicjatywy odbyła się kontrola Teatru Łaźnia Nowa. Czy pozostałe instytucje kulturalne dotowane przez Miasto również czekają na kontrolę? Jeśli tak, kiedy można się ich spodziewać?

Adam Kalita: Chciałbym doprowadzić do kontroli we wszystkich instytucjach kultury finansowanych z budżetu miasta. Podobną kontrolę przeprowadzono już w Teatrze Groteska, w Teatrze Bagatela kontrola dobiega końca. Na kontrole w pozostałych instytucjach zgodę wyrazić muszą radni z Komisji Rewizyjnej. Złożyłem taki wniosek i jeśli radni poprą moją inicjatywę, powołamy zespoły, które sprawdzą wybrane elementy działalności instytucji kulturalnych.

Drugi z tematów, o który chciałem zapytać, to dekomunizacja krakowskich ulic. Czy wciąż jest potrzebna? Przez 27 lat z polskich miast zniknęły najgorzej kojarzące się nazwy ulic i placów. Dekomunizacji dokonano już przecież w latach 90.

AK: Trudno mi dyskutować z ustawą, którą przyjął Sejm. To jest nasz obowiązek. Uważam, że lepiej, by tą sprawą zajęli się radni, a nie wojewoda. W ustawie zapisano bowiem, że jeśli rada miasta nie zmieni nazw, zrobi to wojewoda. Ja sam uważam, że taka ustawa jest potrzebna. Akurat w Krakowie nie mamy z nazwami problemu, ponieważ – jak wskazuje IPN – jest to kwestia sześciu, siedmiu ulic. Większość niestosownych patronów rzeczywiście zmieniono w latach 90., pozostało ich już niewiele. Mówię oczywiście o Krakowie, bo w innych miastach czy województwach jest bardzo różnie.

Prowadzi Pan popularne w Krakowie spotkania pod nazwą Krakowski Klub Wtorkowy. Czytam na stronie internetowej klubu, że chodzi państwu o „utwierdzenie w innych i w nas samych postawy odpowiedzialności za kraj, w którym żyjemy. O podtrzymanie polskiej tożsamości narodowej, tradycji i dziedzictwa”. Zadam więc trochę przewrotne pytanie, czy obecnie, kiedy polska tradycja niepodległościowa oraz postawy patriotyczne stały się bardzo popularne, działalność klubu wciąż ma sens?

AK: Kiedy Krakowski Klub Wtorkowy powstawał, czyli siedem lat temu, żyliśmy w trochę innej Polsce. Wtedy wydawało nam się, że skupienie środowisk niepodległościowych wokół cotygodniowych spotkań jest niezwykle potrzebne. Dzisiaj wciąż uważam, że nasza ini-

Tak dla metra w Krakowie!

–Bez metra nie poradzimy sobie z problemami komunikacyjnymi w Krakowie – mówi radny Adam Kalita. Właśnie o metrze, ale również m.in. o kontroli instytucji kulturalnych, dekomunizacji ulic oraz bardzo ciekawym projekcie Krakowskiego Klubu Wtorkowego rozmawia z radnym Błażem Siekierką.

cyjatywa ma sens, choć teraz większą wagę przykładamy do spotkań z ludźmi reprezentującymi różne poglądy polityczne. Oczywiście zdecydowaną większość stanowią goście z prawej strony sceny politycznej, chociaż nie tylko politycznej. Staramy się zapraszać osoby ze środowisk sztuki, literatury, mediów, chociaż oczywiście dominującym tematem naszych spotkań jest polityka lub publicystyka polityczna. Myślę, że mamy jeszcze sporo do zrobienia. Na razie nasi klubowicze wciąż są zainteresowani tymi spotkaniami, zatem będziemy je kontynuować. Co jakiś czas próbujemy oczywiście zmieniać ich formułę, w jakiś sposób ją odświeżyć, tak by nie przestawała być atrakcyjna.

Wśród gości klubu było wiele znanych osób. Mnie najbardziej podobało się spotkanie z Marcinem Mamoniem, który – przyznam szczerze – bardzo mi imponuje podejściem do uchodźców i wiedzą na temat islamu. Jest to głos, którego warto słuchać w zalewie uogólnień, relatywizmu i dosyć prostych wniosków.

AK: Zaczęliśmy sezon jesienny nietypowo, nawet jak na nasz klub. 5 września odbyło się narodowe czytanie „Wesela” Wyspiańskiego, natomiast w najbliższym czasie mamy zamiar zaprosić Agnieszkę Romaszewską, twórczynię telewizji Bielsat, która moim zdaniem jest niezwykle ważna. Porozmawiamy m.in. na temat kontrowersji dotyczących finansowania tej stacji.

Na koniec wróćmy do Rady Miasta Krakowa. Co według Pana jest dotychczas największym sukcesem VII kadencji?

AK: Największym sukcesem jest dosyć sprawne przeprowadzenie reformy edukacji. To było duże wyzwanie dla Krakowa, do którego zobligowała nas ustawa, ale dzięki władzom miasta, Radzie, ale także pani kurator udało się tę reformę przeprowadzić bezboleśnie i skutecznie.

Jakie są Pana jako radnego najważniejsze cele na ostatnie niecałe półtora roku kadencji?

AK: Przede wszystkim chciałbym, żeby Kraków doczekał się metra. Według mnie bez niego nie poradzimy sobie z problemami komunikacyjnymi. A jest szansa, byśmy otrzymali pieniądze na tę inwestycję. Druga rzecz to sprawa bezpłatnych biletów dla młodzieży szkolnej. Oczywiście sytuacja teraz się zmieniła, dlatego zależałoby mi na tym, żeby te bezpłatne bilety wprowadzić jeszcze dla gimnazjalistów z trzeciej klasy. Zdaję sobie sprawę, że to wszystko kosztuje, ale uważam, że w tej kadencji stać nas na to. Jest to z jednej strony element pomocy rodzinie, a z drugiej walka o to, aby młodzi ludzie zamiast samochodami z rodzicami przemierzali się bezpłatną komunikacją.

Nagroda dla reportażystki

5 września podczas XXVII Forum Ekonomicznego w Krynicy Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa wręczył Swietłanę Aleksijewicz – białoruskiej reportażystce, laureatce Nagrody Nobla z 2015 r. – Nagrodę Forum Ekonomicznego Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza, przyznaną na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa.

Łukasz Nowakowski

W uroczystym wręczeniu nagrody oprócz Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa uczestniczyli także wiceprzewodniczący Rady Miasta Krakowa Dominik Jaśkowicz oraz przewodniczący klubu radnych Przyjazny Kraków Rafał Komarewicz.

Laureatką Nagrody Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza została w tym roku Swietłana Aleksijewicz – wybitna białoruska pisarka tworząca w języku rosyjskim, twórczyni unikalnej metody reporterskiej zwanej „powieścią zbiorową” lub „powieścią oratorium”, laureatka literackiej Nagrody Nobla z 2015 r. i gość 7. edycji Festiwalu Conrada. O przyznaniu nagrody pisarce zdecydowały znaczenie tematów poruszanych w jej reportażach, a także międzynarodowa sława, jaką przyniosła jej twórczość, pogłębiająca powszechną wiedzę o trudnej historii XX-wiecznej Rosji i Białorusi. 4 września noblistka spotkała się z czytelnikami w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie.

Nagroda Forum Ekonomicznego Nowa Kultura Nowej Europy im. Stanisława Vincenza przyznawana jest od kilku lat osobom popularyzującym kulturę krajów Europy Środkowej i Środkowo-Wschodniej. Nagrodę w wysokości 40 000 zł przyznaje Kapituła, którą tworzą: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa, przedstawiciel Prezydenta Miasta Krakowa, Prezes Instytutu Studiów Wschodnich, laureaci Nagrody oraz przedstawiciele instytucji działających w dziedzinie kultury, nauki i edukacji, zaproszeni przez Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa. Fundatorami Nagrody byli: w latach 2005–2007 Instytut Studiów Wschodnich, w latach 2008–2010 Prezydent Miasta Krakowa.

wa. Od roku 2011 nagroda przyznawana jest przez Radę Miasta Krakowa, na mocy uchwały z 25 maja 2011 r. Laureatami nagrody są: Tomas Venclova, Jiří Gruša, Krzysztof Czyżewski, Emil Brix, Agnieszka Holland, Tatiana Tołstoj, Andrzej Stasiuk, Martin Pollack, Magdalena Vášáryova, Serhij Żadan, prof. Jacek Purchla oraz Jarosław Hrycak. Patronem wyróżnienia jest Stanisław Vincenz, znakomity pisarz, tłumacz, filozof, badacz kultury i eseista, organizator pierwszego zjazdu „małych ojczyzn” w szwajcarskim zamku w Vallamont, autor koncepcji, iż nie tyle państwa, ile właśnie regionalne „małe ojczyzny” stanowią o więzi Europejczyków.

W tym roku Forum Ekonomiczne w Krynicy odbywało się w dniach 5–7 września pod hasłem „Projekt Europa – jaki przepis na kolejne dekady?”.

foto. Katarzyna Małeta-Madejska

Delegacja Rady Miasta Krakowa, Urzędu Miasta Krakowa i Krakowskiego Biura Festiwalowego ze Swietłaną Aleksijewicz, noblistką, laureatką Nagrody Forum Ekonomicznego Nowa Kultura - Nowej Europy im. Stanisława Vincenza

Inwestycje w toku

Informacja Zarządu Infrastruktury Sportowej dotycząca modernizacji klubowej infrastruktury sportowej – taki był temat posiedzenia Komisji Sportu i Kultury Fizycznej.

Błażej Siekierka

W czasie posiedzenia radni zapoznali się z obecnym stanem prowadzonych inwestycji. Najważniejszą nich jest budowa hali 100-lecia Cracovii przy ul. Focha. Prace prowadzone są

zgodnie z harmonogramem, obiekt będzie oddany do użytkowania w kwietniu 2018 r. Kolejną ważną inwestycją to przebudowa stadionu KS Prądniczanek. Trwa tam obecnie drugi etap prac. Trzecią z wielkich inwestycji jest przebudowa obiektów krakowskiej Korony. Obecnie modernizowana jest elewacja budynków, prowadzone są też prace projektowe dotyczące wnętrza obiektów.

Pośród mniejszych zadań wymienić należy modernizację trybun stadionu Wandy, na których być może również uda się zamontować oświetlenie, co pozwoliłoby klubowi na znalezienie większej liczby sponsorów. Wyremontowane zostanie także lodowisko przy ul. Siedleckiego, zbliża się właśnie ostatni etap tej inwestycji. Na remont czekają obiekty WKS Wawel i AZS Bagry, nową trybunę otrzyma KS Zwierzyniecki. W wielu klubach rozpoczęły się już prace projektowe.

Kraków – miasto akademickie

Kraków jest miastem akademickim. Do wyboru mamy 33 uczelnie, z czego 19 to szkoły niepubliczne. Liczbę studentów w mieście szacuje się na ponad 220 tys. Największą uczelnią jest Uniwersytet Jagielloński, na którym studiuje prawie 39 tys. studentów i pracuje ponad 4 tys. nauczycieli akademickich. Mamy więc czym się chwalić. Kraków to miasto najchętniej wybierane przez absolwentów szkół średnich. I bardzo jesteśmy z tego dumni.

Oczywiście Kraków bardzo dużo zyskuje dzięki studentom. Ich obecność to korzyść nie tylko dla mieszkańców, którzy wynajmują mieszkania, to przede wszystkim zysk dla właścicieli pubów, kawiarni, kin, księgarni i wielu, wielu miejsc, które ożywiają się, gdy tylko rozpoczyna się rok akademicki. Ponieważ wszyscy mamy świadomość, jakim dobrem jest brać studencka, która przybywa do Krakowa, można zapytać, co robi Miasto, aby stan ten utrzymać. W styczniu 2009 r. oficjalnie uruchomiono portal „Study in Krakow”. Projekt strony o studiowaniu w Krakowie jest wynikiem podpisanej w styczniu 2008 r. umowy o współpracy dziewięciu krakowskich uczelni z Gminą Miejską Kraków w zakresie promocji tzw. Krakowskiego Ośrodka Akademickiego. „Study in Krakow” ma siedem wersji językowych, ale – co sprawdziłam – nikt za bardzo się tą stroną nie interesuje. Profile w mediach społecznościowych, wśród nich ten na Facebooku, ostatnio były aktualizowane w lutym 2015 r.

A klastery w Lublinie

W Krakowie znajduje się jedna z najlepszych w Polsce uczelni medycznych. Jednak to nie w Krakowie, ale w Lublinie powołano przy udziale samorządu Klastery Lubelska Medycyna, który stał się platformą współpracy i początkiem projektu związanego z turystyką medyczną. Lublin postanowił stać się miejscem, do którego przyjadą mieszkańcy bogatych krajów, aby się leczyć. Prezydent miasta Krzysztof Żuk wychwalał osiągnięcia lubelskiej stomatologii (choć to przecież Kraków jest miastem, w którym kształcą się najlepsi specjaliści). I jak twierdził, „chodzi o to, aby potencjał lubelskiej stomatologii przekuć w projekty biznesowe”. Misją lubelskiego klastra jest budowanie sieci wzajemnych powiązań, wymiany informacji, wiedzy i doświadczeń, mających na celu wsparcie rozwoju branży medycznej i prozdrowotnej w Lublinie. W klastrze współpracują 103 podmioty. Przeważającą część, bo aż ok. 80 członków, stanowią podmioty lecznicze (w tym m.in. cztery szpitale kliniczne) oraz firmy produkcyjne z branży medycznej, a także uczelnie i jednostki naukowe, szpitale publiczne, instytucje z otoczenia biznesu i przedstawiciele administracji publicznej. Uzyskano także wsparcie dla projektu od Portu Lotniczego.

We Wrocławiu w Urzędzie Miasta działa Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi. Do jego zadań należy m.in. wspieranie wrocławskich

uczelni w realizacji zapisów Ustawy o szkolnictwie wyższym dotyczących współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, rozwoju kapitału społecznego wspólnoty samorządowej, w szczególności działań związanych ze wsparciem rozwoju talentów akademickich we Wrocławiu. Poza tym Biuro współpracuje z Wrocławskim Centrum Akademickim, które jest łącznikiem między samorządem i środowiskiem akademickim. Zostało stworzone i jest finansowane przez samorząd. Pracownicy naukowcy i przedsiębiorcy korzystają z pomocy Centrum w realizacji projektów naukowo-badawczych. Centrum koordynuje program Visiting professors. Wspiera integrację środowisk akademickich z biznesem.

Partnerstwo nauki i biznesu

Interesującą inicjatywą Wrocławia jest także Akademia Młodych Uczonych i Artystów. Jej członkami mogą zostać osoby w wieku do 35. roku życia, które wyróżniają się wybitnymi osiągnięciami naukowymi. Jak piszą założyciele, „Członkowie Akademii tworzą prawdziwie interdyscyplinarne grupy badawcze (np. psychiatria i informatyka, sztuki plastyczne i informatyka, filozofia i matematyka) i prowadzą w swoim gronie projekty naukowe. Obecna na każdym spotkaniu Akademii wielość perspektyw poznawczych jest ucieleśnieniem źródłowych dla nauki idei: jedności wiedzy oraz jedności poznania”.

Warto wspomnieć również o programie nazwanym „Mozart”. W jego ramach wspierany jest rozwój partnerstwa nauki i biznesu. Budżet miasta finansowo wspiera te partnerstwa. Program działa od 2012 r. Do tej pory rekomendacje uzyskały 137 partnerstwa. W bieżącym roku został ogłoszony nabór do ostatniej edycji projektu. Myślę, że warto by było skonsultować się z władzami Wrocławia w sprawie przebiegu programu i jego efektów.

Wrocław w zeszłym roku został wyróżniony w Strategy Awards 2016 magazynu „fDI Intelligence”, który co roku tworzy rankingi miast najbardziej przyjaznych dla inwestycji, o najlepszej strategii rozwoju i łączących w swojej działalności rozmaite dziedziny życia społecznego, takie jak kultura, biznes czy nauka. W rankingu Strategy Awards 2016 zostało docenione właśnie Wrocławskie Centrum Akademickie – wyróżnienie przyznano w istotnej dla rozwoju miasta kategorii „relacje nauki z biznesem”. W uzasadnieniu podano, że „Wrocławskie Centrum Akademickie oferuje szeroką platformę porozumienia dla władz miejskich, uczelni wyższych oraz biznesu i ułatwia dobrą współpracę tych trzech grup na arenie miasta. Dodatkowo jest to pierwsza w Polsce inicjatywa tego rodzaju”.

Ciekawe inicjatywy łączące potencjał akademicki z życiem miasta spotykamy także w innych miejscach Polski. Są to bardzo dobre przykłady, z których można by skorzystać, poszerzając ofertę współpracy nauki z biznesem czy nauki z samorządem. Kraków, jak się wydaje, mógłby wciąć jeszcze więcej skorzystać z tego, że jesteśmy jednym z największych miast akademickich, mającym na pewno najlepsze uczelnie.

*Małgorzata Jantos
przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków

Z zułowskiego dworu do jagiellońskiej wszechnicy

22 i 23 września odbędzie się w Krakowie zorganizowana przez Uniwersytet Jagielloński i Polskie Towarzystwo Mikrobiologów konferencja naukowa. Jej pomysłodawcy pragną w ten sposób uczcić dwa ważne wydarzenia w historii polskiej nauki, czyli 90. rocznicę powołania PTM oraz rocznicę urodzin ojca mikrobiologii polskiej prof. Odon Bujwida.

Michał Kozioł

Zrozumiałe jest, że część konferencji będzie poświęcona historii, a jej uczestnicy wysłuchają ciekawych i merytorycznych referatów, dlatego bezcelowe byłoby przypominanie naukowego dorobku postaci, którą słusznie nazywa się ojcem polskiej mikrobiologii. Warto jednak przy tej okazji wspomnieć o kilku epizodach z życia profesora Bujwida, nie tylko wybitnego uczonego i wspaniałego organizatora, lecz także autentycznego społecznika oraz – o czym często się zapomina – aktywnego krakowskiego radnego miejskiego.

Wspomnienia z Zułowa

Przyszły mikrobiolog urodził się w Wilnie, jednak – jak sam twierdził – jego najwcześniejsze i najważniejsze dziecięce wspomnienia wiążą się z Zułowem, miejscowością rodzinną Józefa Piłsudskiego, gdzie jego ojciec zarządzał majątkiem należącym do Antoniego Billewicza, dziadka Marszałka. Był więc Odo Bujwid jednym z uczestników wielkiego polskiego odwrotu ze wschodu, procesu zapoczątkowanego w czasach konfederacji barskiej i do dziś kontynuowanego. Wspomnienia z Zułowa to nie tylko sielanka wiejskiego życia, ale także widziana oczyma dziecka tragedia powstania styczniowego. Najpierw dziwił się, dlaczego wujowie i pisarz prowontowy leją tyle kul. Pytał ich o to, a oni odpowiadali, że będzie wielkie polowanie na nie-

dźwiedzie. Później z dworu zniknęli młodzi mężczyźni. Mówiło się, że w okolicy są już Moskale i mogą zjawić się we dworze. Kiedy zapytał o to swoją piastunkę, usłyszał słowa: „Nie mów tak, to nasze wojsko”. Już jako dziecko przekonał się, jak cienka była warstwa kresowej polskości. Na szczęście rosyjscy żołnierze, którzy wkroczyli do zułowskiego dworu, zachowywali się przyzwoicie i spokojnie zjedli przygotowany przez służbę poczęstunek.

Piastunka, choć nieświadomiona narodowo, poważnie traktowała swoje obowiązki i niechętnym okiem patrzyła na psie odwiedziny w dzieciennym pokoju. Psów w zułowskim dworze było wiele, ale ulubieńcem panicza Odon został Zagraj. To dzięki temu gończemu, noszącemu tak arcy-polskie imię, przyszły bakteriolog po raz pierwszy zetknął się z wścieklizną. Kiedyś – jak po latach pisał w swoich wspomnieniach – głaskał oraz tulił chorego Zagraja, który ciężko dyszał i toczył z pyska zieloną ślinę. Był tak serdecznie zajęty chorym psim przyjacielem, że nie zwracał uwagi na krzyki przerażonych domowników, którzy wołali „Uciekaj, bo to pies szalony!”. Na szczęście dla chłopca wszystko dobrze się skończyło.

Jednak przyszło opuścić sielską krainę dzieciństwa. Odo Bujwid został wybitnym lekarzem i od 1886 r. w swoim warszawskim mieszkaniu leczył ludzi pokąsanych przez zarażone wścieklizną zwierzęta. A los oddalał go coraz bardziej od rodzinnej ziemi litewskiej, czekał go bowiem wyjazd do zaboru austriackiego. Jak sam pisał po latach: „otrzymałem zaproszenie z Wydz. Lek. Uniw. Jag. na katedrę Higieny do Krakowa, ale sprawa szła powoli z powodu paru kandydatów ludzi miejscowych, bliskich sferom krakowskim, tak, iż na jakiś czas utknęła”. Można podejrzewać, że „sfery miejscowe” skutecznie preferowałyby swojego kandydata, gdyby nie pewne wydarzenia w Lublinie i Wiedniu.

Cholera w Lublinie

W 1892 r. w Lublinie pojawiła się azjatycka cholera. Zarazę przywiozła pewna niewiasta przybyła z Rostowa nad Donem, którą – jako podejrzaną o nosicielstwo cholery – tamtejsze władze policyjne odesłały do miejsca urodzenia. Doktor Bujwid, którego pewien lubelski lekarz kolejowy poinformował o pojawieniu się w Lublinie dziwnej, śmiertelnej biegunki, przeprowadził stosowne badania. Wynik był jednoznaczny. W tej sytuacji potrzebne było natychmiastowe działanie. Doktor Bujwid udał się więc osobiście do generała gubernatora Józefa Hurki, zwierzchnika wszystkich gubernatorów w Kraju Nadwiślańskim, aby poinformować o groźącym niebezpieczeństwie. Reakcja na tę wiadomość była typowo czynownicza. Hurko wybrał się do Lublina, strasznie zrugął miejscowego gubernatora Tchorzewskiego i oświadczył: „Nie chcę, żeby w Lublinie była cholera!”. Takie oświadczenie było zupełnie jednoznaczne. Choćby epidemia była, choćby ludzie marli jak muchy, to trzeba nabrać wody w usta i milczeć o cholery, a przede wszystkim dementować wszelkie plotki na temat grożącej zarazy.

Początkowo wydawało się, że warszawskim generałem gubernatorem kieruje zwykła czynownicka rutyna, że działa on w myśl starej zasady, która brzmi: „jak o czymś się nie mówi, to tego nie ma”. Tymczasem sprawa była o wiele poważniejsza. Otóż planowano wtedy zorganizowanie w Małopolsce, na samej granicy z Krajem Nadwiślańskim, wielkich manewrów wojska austriacko-węgierskiego. Manewry byłyby idealnym sposobem na roznieśnięcie zarazy po całym obszarze „zaprzyjaźnionego

obszaru”. Tymczasem sprawa była o wiele poważniejsza. Otóż planowano wtedy zorganizowanie w Małopolsce, na samej granicy z Krajem Nadwiślańskim, wielkich manewrów wojska austriacko-węgierskiego. Manewry byłyby idealnym sposobem na roznieśnięcie zarazy po całym obszarze „zaprzyjaźnionego

Kamienica, w której mieszkał Odo Bujwid, znajduje się przy ul. Lubicz 34

mocarstwa”. Generał gubernator Hurko rzecz jasna wiedział o planach austriackiego dowództwa i z pewnością nie miał nic przeciwko temu, aby cholera pojawiła się także w Austrii. Na szczęście protomedykiem Galicji był wówczas doktor Józef Merunowicz (to właśnie na jego cześć jedno z krynickich źródeł nazwano „Józefem”), bardzo poważnie traktujący profilaktykę chorób epidemicznych. Ponieważ, mimo wyraźnego rozkazu Hurki, plotki o cholery przekroczyły granice, zwrócił się on do władz rosyjskich z prośbą o informację. Rzecz jasna w odpowiedzi otrzymał zapewnienie, że żadnej cholery w Lublinie ani oko nie widziało, ani ucho o niej nie słyszało. W tej sytuacji pozostawało tylko zwrócić się do kogoś bardziej godnego zaufania niż rosyjscy czynownicy. Wyślano więc do Warszawy pewnego lekarza, aby dyskretnie dowiedział się o epidemii ze źródła bardziej wiarygodnego, czyli od doktora Odon Bujwida. Wystannik wrócił do Lwowa i zameldował przełożonemu, że cholera czai się na granicy. W tej sytuacji należało bezwzględnie odwołać manewry. Doktor Merunowicz zawiadomił namiestnika Galicji hrabiego Kazimierza Badeniego, który udał się w tej sprawie do cesarza. Najjaśniejszy Pan Franciszek Józef I z pewnością nie był tak ograniczony, jak twierdzą „znawcy” patrzący na tę postać oczyma Jaroslava Haška, a w roku 1892 miał niewiele ponad sześćdziesiąt lat, decyzje zapadły więc błyskawicznie. Manewry odwołano, a doktor Odo Bujwid został powołany na katedrę higieny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Na podjęcie takiej decyzji mógł też mieć pewien wpływ fakt, iż w Krakowie nie rozpoznano przyczyny śmierci nawet podczas sekcji zwłok zmarłego na cholere.

Szczery, ofiarny, uczciwy

Profesor Bujwid – który bardzo szybko stał się w Krakowie popularną postacią – rozpoczął wykładać higienę jesienią 1893 r., a prze-

de wszystkim zaczął szczepić ludzi pokąsanych przez wściekłe psy. W roku następnym, na Lwowskiej Wystawie Krajowej sam cesarz z wielkim zainteresowaniem dopytywał się o efekty pracy profesora i wyraził zdziwienie, dlaczego stołeczny Wiedeń nie ma takiej placówki jak zakład Bujwida.

Krakowska prasa z sympatią informowała krakowian o działalności profesora. Trzeba jednak przyznać, że czasem wiadomości te, oprócz współczucia dla pokąsanych, zawierały także pewną dozę podszytego kpiną zdumienia. Krakowski „Czas”, dziennik poważny i niegoniący za tanią sensacją, zamieścił w 1903 r. notatkę zaczynającą się od słów: „Pięć osób pokąsanych przez wściekłego kota przywieziono przed paru dniami z Delatyna do zakładu Dra Bujwida w Krakowie”. Autor notatki wyjaśniał niezwykłą skuteczność dotkniętego wściekłą mruczka. Zaczęło się od tego, że kot ugryzł kogoś w Łojowie pod Delatynem. Chore zwierzę natychmiast złapano, wsadzono do worka i powieszono do Delatyna, aby tam bezpiecznie utopić w Prucie. Do wodnej egzekucji jednak nie doszło. Wytrząśnięty z worka kot zdołał umknąć i pokąsać jeszcze cztery osoby w Delatynie.

Spółeczna działalność profesora w krakowskim okresie jego życia to osobne zagadnienie. Warto jednak zacytować fragment wiersza, którym satyryczne pismo „Djabeł” pożegnało kończącego kolejną kadencję radnego Odon Bujwida.

Że „Djabeł” z Tobą w wielu sprawach
Niecóż się różnił, to nie dziwi,
Lecz musi przyznać, żeś był zawsze
Szczery, ofiarny i uczciwy.

Kalendarium krakowskie

13 września

1991 – „Dziennik Polski” donosi: „47 milionów za kram w Sukiennicach. 3,6 miliona za metr kwadratowy to najwyższa stawka czynszowa, jaka została dotychczas wylicytowana w Krakowie w trakcie przetargu na lokale użytkowe znajdujące się w zasobach zarządzanych przez miasto”.

15 września

1792 – powołane przez Konfederację Targowicką władze miasta Krakowa zwalnają mieszkańców Oppidum Iudeorum od obowiązku kwaterowania rosyjskich żołnierzy. Za to uwolnienie krakowski kahał ma rocznie płać 12 tys. złotych polskich.

16 września

1656 – w miejscowości Czao-king-fou umiera urodzony w Krakowie Jan Mikołaj Smogulecki, matematyk, astronom oraz misjonarz, który oprócz krzewienia wiary chrześcijańskiej zajął

się w Państwie Środka popularyzacją wiedzy na temat logarytmów.

18 września

1910 – biskup Nowak święci przy ul. Senatorskiej ochronkę pod wezwaniem bł. Bronisławy zbudowaną staraniem ksieni Norberty Zajczek i dzięki funduszom Panien Zwierzynieckich. Kierowanie ochronką powierzono siostrom serafitkom.

19 września

1860 – aresztowano grupę ludzi śpiewających pieśni nabożne przed kościołem Franciszkanów.

20 września

1976 – po pięciu latach starań władze państwowe wydają zgodę na utworzenie w Mistrzejowicach parafii.

21 września

1884 – powstaje komitet, który zajmie się organizowaniem w Krakowie „sokolego

gniazda”. Na jego czele staje Michał Bałucki, znany komediopisarz oraz społecznik.

22 września

1906 – na Półwsiu Zwierzynieckim płonie dom oznaczony numerem 15, należący do rodziny Gebauer. Pożar spowodowały dzieci bawiące się zapałkami.

24 września

2013 – „...istnieje nagła potrzeba podjęcia intensywnych działań, które ochronią niematerialne dziedzictwo kulturowe Krakowa. [...] W ostatnim czasie, a szczególnie w minionej dekadzie, tradycje, zwyczaje i lokalny folklor zmieniają się i stopniowo tracą unikatowy charakter. Krakowska gwara, miejskie piosenki, krakowskie grupy teatralne, bogactwo tradycji przedmieszkańczy i rodzime smaki zacierają się niestety i zanikają” – stwierdzają „krakauerolodzy” obradujący w siedzibie MHMK.

Pierwsza Rewolucja Lokalna – zaproszenie

Grupa nieformalna „Podaj Dalej” serdecznie zaprasza w sobotę 16 września 2017 r. na jedyną w swoim rodzaju Pierwszą Rewolucję Lokalną od MDK Fort 49 Krzesławice (os. Na Stoku 27b). Wstęp wolny! W programie m.in.:

- godz. 10.00–15.00: gra typu escape ROOM „U cioci na imieninach” – zapisy e-mailowe: podajdalej.info@gmail.com; liczba miejsc ograniczona.
- godz. 20.00: spektakl teatralno-taneczny „Kartki z przeszłości” w wykonaniu zespołów Dance Effort
- godz. 21.00: sąsiedzka prywatka w stylu lat 70. i 80.

Nowi przewodnicy mieszkańcom

Nowi przewodnicy, którzy uzyskali certyfikat Federacji Stowarzyszeń Przewodnickich, zapraszają mieszkańców Krakowa dnia 30 września 2017 r. (sobota) na bezpłatną wycieczkę „Szlakiem Stanisława Wyspiańskiego”. Impreza rozpocznie się o 10.30 pod Domem Jana Długosza (ul. Kanonicza 25). Nie jest wymagana rezerwacja.

Prezydent Miasta Krakowa ogłasza przetarg ustny nieograniczony

na oddanie w dzierżawę na okres nieoznaczony nieruchomości gruntowych położonych przy ul. Na Kozłowie w Krakowie, stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, tj.: działki nr 329 o pow. 677,00 m kw. (objętej księgą wieczystą nr KR1P/00181626/1), działki nr 229/51 o pow. 8,00 m kw. (objętej księgą wieczystą nr KR1P/00182993/1) oraz części działki nr 229/56 o pow. 59,00 m kw. (objętej księgą wieczystą nr KR1P/00470667/3) obręb 50 jedn. ewid. Podgórze, z prze-

znaczeniem na cel: plac targowy. Przetarg odbędzie się 29 września 2017 r. w budynku Urzędu Miasta Krakowa przy al. Powstania Warszawskiego 10, w sali nr 120 o 9.00. Wadium wynosi 1500,00 zł. Pełna treść ogłoszenia wywieszona jest na tablicach ogłoszeń we wszystkich budynkach Urzędu Miasta Krakowa, siedzibie dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim oraz zamieszczona na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa: www.bip.krakow.pl.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w październiku 2017 r.

Treść ogłoszeń o przetargach Gminy Miejskiej Kraków wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl. Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży

w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616-98-08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Numer działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza w zł	Kwota Wadium Płatne do dnia 28.09.2017	Data i godzina przetargu
lokal mieszkalny ul. Kraszewskiego 19 pow. 101,54 m kw. I piętro	1101/10000 cz. 150	0,0299	14K	596 700,00	60 000,00	3.10.2017 godz. 9.00
ul. Tetmajera nieruchomość z budynkiem mieszk. użytk. stan surowy otwarty mpzp „Bronowice Małe – Tetmajera” zab. mieszkaniowa jednorodzinna MN.3.1	2/5 + udz.1/5 w dz nr 2/12	0,1118 0,0513	40K	516 000,00	52 000,00	3.10.2017 godz. 10.00
ul. Herberta nr 12 i nr 14 mpzp obszaru „Białe Morza” – zabudowa usługowa U.3	2/2	0,4841	66P	2 512 875,00	252 000,00	3.10.2017 godz. 11.00
ul. Czyżówka mpzp „Stare Podgórze – Czyżówka” zabudowa usługowa U.2	490/5	0,1180	12P	1 551 000,00 brutto	155 000,00	3.10.2017 godz. 12.00

**Całodobowy Numer Informacji Medycznej:
12 661-22-40**

Dźwigacze Kultury.

Konferencja

4—5.10 2017

Centrum Kongresowe **ICE KRAKÓW**

Wśród prelegentów
wystąpią m.in.:

Edwin Bendyk

Sławomir Idziak

Charles Landry

Jan Ołdakowski

Zuzanna Skalska

**ODBIORCO
KULTURY
PRZYSZŁOŚCI**

---

wejdź na:

dzwigaczekultury.pl

zarejestruj się już dziś!

#dzwigaczekultury

 Kraków

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

START I META: TAURON Arena Kraków

15 PAŹDZIERNIKA 2017

(4. PZU CRACOVIA)
PÓŁMARATON KRÓLEWSKI

ZAPISY: www.PZUCRACOVIAPOLMARATON.pl

ORGANIZATOR

 Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie

SPONSOR TYTULARNY

SPONSORZY

PARTNERZY

PATRONI MEDIALNI

